głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Uroki »bycia w drodze« str. 3
Wystawa z charakterem str. 4
Z frezją na zmarszczki str. 5
Bohaterem Marek Heinz str. 8

CZWARTEK
17 CZERWCA 2004
NR 70
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

W remoncie wieża widokowa w Kocobędzu stanie się kolejną atrakcją turystyczną w naszym regionie. Fot. MAREK SANTARIUS

Wieża zamkowa wieżą widokową?

KOCOBĘDZ (kor) – Jeszcze w br. powinien się zakończyć drugi etap remontu wieży zamkowej, jedynej budowli, która zachowała się do naszych czasów z pochodzącego z przełomu XIII i XIV w. zamku gotyckiego.

– *Remont rozpoczął się w ub. roku* – mówi wójt Kocobędza, **Marian Pinkas**. – *Wieża była w tak złym stanie, że groziło nawet jej zawalenie. W pierwszym etapie wzmocniliśmy zatem jej fundamenty i mury. A ponieważ nie zrzucaliśmy od razu rusztowania, przystąpiliśmy w tym roku do kolejnego etapu.*

Jak na razie wieża otrzymała nowy tynk, we współpracy z konserwatorami zabytków doszło też do wymiany okien i drzwi. Obecnie sporo czasu zajmuje naprawa dachu, bo musi on zostać przykryty stylowymi szyndziołami.

W ub. roku remont, który realizuje czeskocieszyńska spółka „Dorstav", kosztował 250 tys. Kc, ale dotacją w wysokości 100 tys. Kc wspomogło kocobędzan Ministerstwo Kultury RC. Także w tym roku resort przyznał gminie dotację – w wys. 150 tys. Kc (w sumie trzeba w br. wyłożyć 370 tys.).

– *Jeżeli dotacja wpłynie i w przyszłym roku, zajmiemy się rekonstrukcją wnętrz wieży* – poinformował „GL" wójt Pinkas. – *W przyszłości mogłaby z niej być wspaniała wieża widokowa, czyli kolejna atrakcja dla turystów.*

V EDYCJA TARGÓW TECHNIKI KOLEJNICTWA

Magnesem Pendolino

OSTRAWA (mro) – Jeszcze tylko dzisiaj specjaliści oraz fani pociągów mogą obejrzeć V Międzynarodową Wystawę Techniki Kolejowej „Czech Raildays 2004" na dworcu towarowym w Ostrawie Przywozie. Wśród oferty 97 firm uwagę zwiedzających przyciąga po raz pierwszy pokazywany w Ostrawie superszybki pociąg Pendolino.

Choć Pendolino już pięć lat temu miał poszerzyć tabor pociągów pasażerskich Czeskich Kolei, to najprawdopodobniej zacznie kursować dopiero od połowy grudnia br. Pendolino jest zdolny rozwijać szybkość do 230 km na godzinę.

Ciąg dalszy na str. 2

Czy na pewno w grudniu Pendolino rozpocznie regularne kursy na czeskich „korytarzach" komunikacyjnych? Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie duże, miejscami lokalne opady deszczu. Temperatura nocą ok. 10 st., w dzień 17 – 19 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie z przejaśnieniami, przejściowe opady. Temperatura zacznie się nieco podnosić. Nocą 9 – 13 st., w dzień przewidziano 21 – 23 st. Celsjusza.

ISSN 1212-4222

WNIOSEK O JĘZYKU URZĘDOWYM ZOSTAŁ ODRZUCONY

W parlamencie po polsku

PRAGA **(db) – Izba Poselska Parlamentu RC odrzuciła we wtorek wniosek w sprawie wprowadzenia do Konstytucji Republiki pojęcia język narodowy. Gdyby ta proponowana przez posłów komunistycznych zmiana została przyjęta, język czeski stałby się oficjalnym językiem urzędowym wszystkich organów państwowych i administracyjnych.**

– *Jesteśmy państwem, w którym historycznie żyje wiele narodów, i właśnie one tworzą dzisiejsze państwo czeskie* – zagaił swoje wystąpienie poseł **Marian Bielesz**.

– *Jestem dumny z tego, że jako obywatel czeski, jako poseł czeskiego parlamentu, mogę dzisiaj przemawiać do was w swym własnym języku, języku niemałej liczby obywateli naszego państwa, których tutaj reprezentuję. Pozwala mi na to tradycja naszego demokratycznego parlamentu i tolerancyjność naszych ustaw. Zrobię wszystko, co w moich siłach, aby tak było również w przyszłości.*

Polska wypowiedź posła Bielesza wywołała oklaski audytorium. Następnie, kontynuując przemówienie w języku czeskim, zażądał głosowania o odrzuceniu wniosku. Propozycję tę poparli kolejni mówcy, a w głosowaniu 113 ze 152 posłów odrzuciło wniosek o wprowadzenie języka urzędowego.

ZA ROK KONCERT NAD GRANICĄ

Tego jeszcze nie było

CZ. CIESZYN / CIESZYN (ar) - Jednym z punktów zeszłotygodniowego wspólnego posiedzenia samorządowców Cz. Cieszyna i Cieszyna była informacja o projekcie transgranicznego koncertu pn. OLZA.

Chodzi o bezprecedensowe przedsięwzięcie kulturalne, którego premierę zaplanowano na pierwszą rocznicę wejścia Polski i Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej. Organizatorem jest agencja artystyczna Petarda Production, współorganizatorami zaś m.in. miasta Cz. Cieszyn, Cieszyn, Trzyniec i Euroregion Śląsk Cieszyński. Patronat nad imprezą objęliby Václav Havel, Lech Wałęsa i Solidarność Czesko-Polsko-Słowacka.

Koncert miałby się odbyć na estradzie zbudowanej w miejscu nieistniejącego dziś mostu granicznego dla pieszych w Cieszynie. Widzowie mieć będą okazję oglądać go z obu brzegów Olzy na żywo oraz na telebimach.

„Olza" to widowisko muzyczno-dramatyczno-taneczne oparte na baśniach i legendach Śląska Cieszyńskiego. Autorem muzyki jest Leszek Wronka, łączący w swoim dziele nowoczesne kierunki muzyczne z pierwiastkami regionalnymi. Organizatorzy liczą się z udziałem 50 artystów, muzyków, tancerzy i śpiewaków, w tym gwiazd scen muzycznych obu krajów. Zdaniem burmistrza Cz. Cieszyna **Henryka Sznapki** projekt mógłby być interesującą popularyzacją miasta, gdyż transmitowany by był przez telewizje obu krajów.

PETYCJA PRZECIWNIKÓW STREFY PRZEMYSŁOWEJ

W obronie przyrody?

LUTYNIA DOLNA (mro) – Już 472 mieszkańców, w tym blisko trzy setki z Wierzniowic i Lutyni Dolnej, podpisało petycję zredagowaną przez przeciwników budowy w tej okolicy tzw. strategicznej strefy województwa morawsko-śląskiego. O fakcie tym poinformował nas **Josef Lindner**, wójt Lutyni Dolnej.

– *Nie rozumiem, dlaczego petycję wydano właśnie teraz, kiedy o zamiarze budowy strefy mówi się od co najmniej 2 lat i dotąd nie budziło to żadnych emocji i protestów* – dodał, podkreślając, że inicjatorzy petycji nie przedłożyli jej oficjalnie władzom gminnym, zgodnie z zasadami prawa petycyjnego.

Petycja opowiada się za zachowaniem rezerwatu ochrony ptaków w trójkącie Herzmańskie Jezioro – Odra – Olza dla przyszłych generacji. Mówi o realnym zagrożeniu egzystencji niektórych ptaków i zwierząt znajdujących się pod ochroną w razie budowy strefy. Wskazuje na brak tradycji przemysłowych w Lutyni Dolnej.

TRZY DNI Z TRZEMA BRAĆMI PO RAZ CZTERNASTY

Od folkloru po »Skaldów«

CZ. CIESZYN/CIESZYN (kor) – Przy rekordowej, bo aż 50-metrowej roladzie autorstwa cukierników z cieszyńskiego Hotelu „Orbis" i czeskocieszyńskiej cukierni „U kmotry", spotkają się jutro na Moście Przyjaźni mieszkańcy obu Cieszynów. Rozpocznie się XIV Święto Trzech Braci (ŚTB), na którym miasta bawić się będą aż do niedzieli.

Uroczyste otwarcie imprezy odbędzie się o godz. 17.30, tym razem na rynku w Cz. Cieszynie. Przedstawienie o legendarnym założeniu Cieszyna przygotowali studenci brneńskiej wyższej uczelni teatralnej JAMU, absolwenci czeskocieszyńskich szkół. – *Spektakle w ich wykonaniu mogliśmy obejrzeć podczas festiwalu teatralnego „Bez granic". Zobaczymy, jak poradzą sobie z historycznym materiałem* – mówi **Gertruda Chowaniokowa**, dyrektorka ośrodka kultury „Strzelnica", który wspólnie z COK Dom Narodowy jest głównym organizatorem ŚTB.

Pierwszy dzień święta po czeskiej stronie zakończą występy zespołów „Hradišťan", „Kamelot" i „Drops". Na rynku w Cieszynie zaprezentują się kabaret „Dno" i kapela „Blend".

Sporo atrakcji przygotowano na sobotę. Magnesem dla wszystkich miłośników muzyki będą na pewno występy zespołów „Vox" i „Skaldowie" (Cieszyn), Martina Dejdara i Petra Vacka, Dalibora Jandy, Petra Kotvalda czy grającego utwory „Beatlesów" zespołu „Backwards" (Cz. Cieszyn). Młodszych na pewno przyciągnie też koncert „Bon Jovi Revival" (jak stwierdziliśmy na stronach internetowych tej formacji, jej wokalistą jej znany z telewizyjnych wyborów „Superstar" Petr Polášek). Będą ponadto koncerty zespołów folklorystycznych, m.in. chorwackiego „Stari Grad". Nocne niebo nad Olzą rozświetlą przed północą sztuczne ognie.

Niedziela w Cz. Cieszynie to przede wszystkim popołudnie chrześcijańskie z koncertem zespołu „Trzecia Godzina Dnia". W Polsce zaś zaprezentują się m.in. „Norbi", „Dora Band" i kabaret „OTTO". Trzydniowe święto zakończy „Wspólne śpiewanie na Moście Wolności", na które zaprasza czeskocieszyńska Rada Obwodowa PZKO.

Święto Trzech Braci to po obu stronach Olzy także jarmarki, wystawy, konkursy. Warto też na pewno w niedzielę zajrzeć do Książnicy Cieszyńskiej na Kiermasz Antykwaryczny (10.00–18.00).

Znad Wisły

■ W minioną sobotę nuncjusz abp Józef Kowalczyk konsekrował największą w Polsce świątynię w Licheniu. Sanktuarium, a potem bazylikę, budowano z datków wiernych, których rocznie przychodzi tu 1,5 mln. Licheński proboszcz ks. Eugeniusz Makulski dokonał prawie cudu – w ciągu dziewięciu lat zbudował w szczerym polu, wyłącznie z pieniędzy pielgrzymów, ogromny kościół. Bazylika robi wrażenie: największa w Polsce, siódma w Europie, jedenasta na świecie. Ma najwyższą (103 m) wieżę i największy (19 ton wraz z jarzmem), odlany we włoskiej ludwisarni, dzwon Maryi Bogurodzicy. O lokalizacji bazyliki zadecydowało objawienie, jakie miał w połowie XIX w. miejscowy pastuch, Mikołaj Sikacz – informuje Tygodnik Powszechny.

■ Linie lotnicze Air Polonia tuż przed szczytem sezonu turystycznego odwołały większość lotów czarterowych. Sprawa skończy się przed sądem – zapowiadają biura podróży. Air Polonia weszła w czartery w 2003 r. Na współpracę z przewoźnikiem zdecydowała się większość polskich biur podróży. Przedtem miały do wyboru oferty LOT-u lub firm zagranicznych. A nowa linia oferowała loty 10 proc. taniej. O sprawie likwidacji lotów czarterowych przez Air Polonię jest wśród touroperatorów głośno od kilku dni. Linie zostawiły tylko loty czarterowe w weekendy, całkowicie rezygnując z lotów w tygodniu. Air Polonia twierdzi, że czartery przestały się opłacać, a o zmianach informowano już miesiąc temu. Poza tym nie podpisano żadnych decydujących umów.

■ W MSZ zaginęła przesyłka dyplomatyczna, w której znajdowało się 100 tys. dolarów. Prokuratura w Warszawie oraz Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego bezskutecznie poszukują pieniędzy – donosi „Życie Warszawy". Pieniądze miały trafić do jednej z placówek dyplomatycznych na „działania operacyjne". Nigdy tam nie dotarły. Według jednej wersji, gotówka rozpłynęła się jeszcze na terenie MSZ. „Przesyłka dyplomatyczna zaginęła w 2003 roku. Więcej nie mogę powiedzieć, ponieważ sprawa jest tajna" – powiedział „Życiu Warszawy" rzecznik MSZ Bogusław Majewski. Informacji na ten temat nie udziela Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

■ Waldemar Pawlak, nowowybrany szef klubu parlamentarnego PSL, powiedział, że zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami Rady Naczelnej Polskie Stronnictwo Ludowe nie poprze rządu Marka Belki. Eurodeputowanym został prezes PSL i dotychczasowy wicemarszałek Sejmu Janusz Wojciechowski. W związku z tym ludowcy postanowili wysunąć kandydaturę Józefa Zycha na nowego wicemarszałka. Pawlak dodał, że prowadzone już były rozmowy z innymi ugrupowaniami parlamentarnymi na ten temat i PSL otrzymał wstępną obietnicę, że kandydatura Józefa Zycha na fotel wicemarszałka zostanie zaakceptowana.

■ Najwięcej, bo ponad 173 tys. preferencyjnych głosów w eurowyborach, otrzymał były premier Jerzy Buzek. Bronisław Geremek dostał ponad 114 tys. głosów – to drugi wynik w kraju.

■ Oficjalne wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego: wygrała Platforma Obywatelska, która uzyskała 24,1 proc. głosów. Następna kolejność: Liga Polskich Rodzin – 15,92 proc., Prawo i Sprawiedliwość – 12,67 proc., Samoobrona – 10,78 proc., koalicja SLD-UP – 9,35 proc., Unia Wolności – 7,33 proc., Polskie Stronnictwo Ludowe – 6,34 proc. i Socjaldemokracja Polska 5,33 proc. PO uzyskała 15 mandatów do PE, LPR – 10, PiS – 7, Samoobrona – 6, SLD-UP – 5, UW i PSL – po 4, SdPl – 3. Frekwencja wyborcza wyniosła 20,87 proc. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

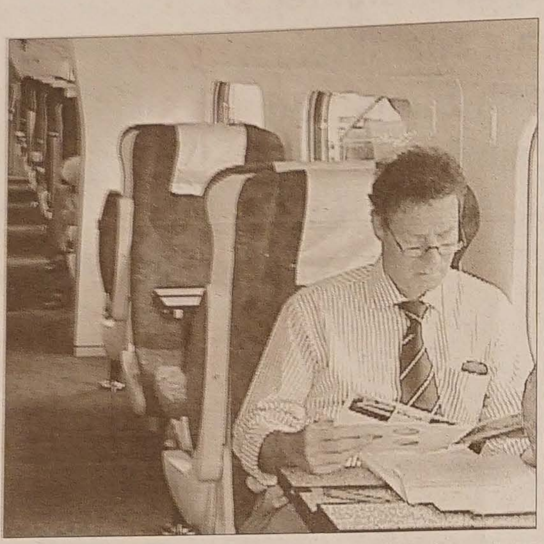
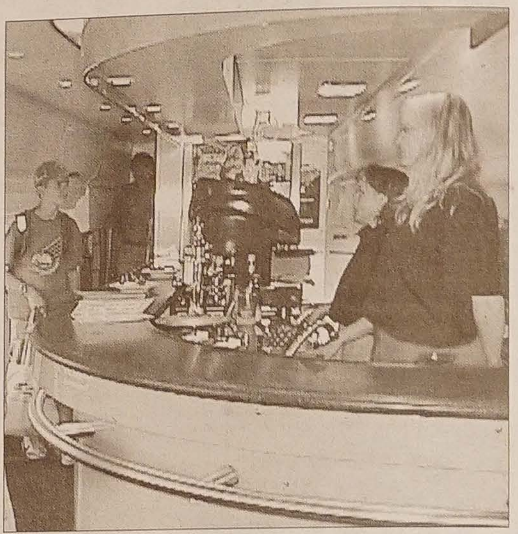

Wnętrze Pendolina, zarówno w wagonie pasażerskim, jak i w barze – to sama elegancja i komfort. Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Droższe śmieci

JABŁONKÓW (kor) – Wprowadzenie zmian do miejskiego rozporządzenia o gospodarce odpadami komunalnymi było głównym punktem wtorkowego posiedzenia samorządu. Zmiany dotyczą głównie podwyżki opłat za odwóz odpadów. Wzrosną one z 380 na rok do 428 Kc.

– Powód jest prosty. Zażądała tego od nas spółka „Nehlsen", która trudni się zwózką odpadów w naszym mieście. Od 1 maja wzrósł o 14 proc. podatek z wartości dodanej. O tyle właśnie więcej będzie trzeba zapłacić za likwidację śmieci – wyjaśnia wicebrumistrz **Stanisław Jakus**.

Podwyżka nie obejmie osób, które ukończyły 70. rok życia. Seniorzy będą mogli nadal korzystać z ulg, które zapewnia im nawet znowelizowane rozporządzenie.

»Gorol« w Grecji

JABŁONKÓW/GRECJA (kor) – Jabłonkowski Ludowy Zespół Śpiewaczy „Gorol" wyjechał wczoraj do Grecji. Chór weźmie udział w XIII Europejskim Festiwalu Pieśni Chóralnej, który odbywa się w mieście Argos Orestiko w dniach 18 – 20 czerwca.

Jak poinformował „GL" prezes „Gorola", **Stanisław Gawlik**, do Grecji zaprosił jabłonkowski chór przewodniczący sztabu organizacyjnego festiwalu, **Vassilos Avramidis**. Był on gościem ubiegłorocznego Gorolskiego Święta i występ „Gorola" tak mu się spodobał, że od razu rozpoczął pertraktacje z jego kierownictwem.

– Organizatorzy pokryją koszty zakwaterowania i wyżywienia, musieliśmy zatem zdobyć środki tylko na przejazd do Grecji. Na szczęście znaleźli się sponsorzy, dzięki którym możemy wyjechać – powiedział S. Gawlik. – *Bardzo nas cieszy, że będziemy w Grecji reprezentować nasz region właśnie w roku olimpijskim.*

A miało go nie być

ORŁOWA (bag) – Rozkopany rynek, przez który trudno w tych dniach przejść, nie potykając się o stosy żwiru, płytek i kamieni, to początek zaplanowanej na szeroką skalę rekonstrukcji. Powinna ona za parę lat przywrócić dawne oblicze centrum miasta. Zabieg pochłonie około 250 mln koron. Na remont czeka też tutejszy kościół katolicki pw. Narodzenia Marii Panny. Koszt jego odnowienia oszacowano na 40 mln [...] Partycypować w nich będą [...] parafia oraz spółka OKD. Na [...] z Ministerstwa Kultury i Sztuki [...] którego zwracano się o pomoc [...] można na razie liczyć.

Mieszkańców cieszy fakt, że [...] którego ze względu na szkody [...] cze i grożący wybuchami [...] miało już prawie nie być, zostanie [...] generowany.

Zastrzyk z banku

JABŁONKÓW (kor) – Miasto zaciągnęło w tych dniach kredyt bankowy w wysokości 20 mln Kc. Prawie połowa tej kwoty – 9 mln Kc – zostanie wykorzystana na pokrycie kosztów budowy Domu Opieki Społecznej, który powstanie niedaleko sanatorium chorób płucnych. Jeszcze przed świętami budynek będzie dokończony w stanie surowym.

Resztę przeznaczy miasto na mniejsze inwestycje, zwłaszcza na remont dróg gminnych oraz budowę nowych w dzielnicach Radwanów i Witaliszów.

500 ZDJĘĆ I KOSZT FOTORADARU ZWRÓCI SIĘ

Nowa broń strażników

HAWIERZOW/BOGUMIN (wak) – Jeszcze w tym roku strażnicy obu miast będą mogli posługiwać się w swojej pracy fotoradarami. Powodem zakupu tych urządzeń jest rosnąca liczba wypadków na drogach obu miejscowości. Tylko w ub. roku na terenie Hawierzowa zanotowano ich ponad 900; z tego przyczyną 120 kolizji, podczas których zginęły trzy osoby, była nadmierna prędkość.

Gdzie hawierzowscy i bogumińscy policjanci ustawią fotoradary, podobno musi pozostać tajemnicą. Na pewno na odcinkach dróg, gdzie notuje się najwięcej przypadków łamania przepisów.

W parę dni od popełnienia wykroczenia kierowca lubujący się w zbyt szybkiej jeździe otrzyma przesyłkę ze zdjęciem, odczyt radarowego miernika prędkości oraz mandat w postaci przekazu bankowego.

Zakłada się, że pieniądze uzyskane z mandatów szybko zrekompensują spore koszty zakupu fotoradarów (jeden kosztuje ok. 130 tys. Kc).

Będzie bezpieczniej

WĘDRYNIA (man) – Budowa chodnika od stacji kolejowej do przystanku autobusowego „koło krzyża" rozpocznie się w lipcu. Prace zostaną sfinalizowane przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

W ramach ubiegłorocznego remontu prowadzącej w stronę centrum drogi gminnej zbudowano chodnik między przystankiem „koło krzyża" i szkołami podstawowymi o długości 300 metrów. Po położeniu 400 metrowego odcinka chodnik poprowadzi od stacji kolejowej do centrum gminy.

W związku z budową chodnika przystanek „koło krzyża" zostanie przesunięty bliżej poczty (o ok. 20 m), krzyż zaś na prywatną działkę.

Na realizację tego przedsięwzięcia gmina wyłoży niespełna 1 mln Kc.

Magnesem Pandolino

Dokończenie ze str. 1

W RC będzie jeździł znacznie [...] niej – 160 km/godz. W pociągu [...] wnętrzu przypominającym sa[...] towe (pełna i awaryjna klimatyza[...]cja), jest 331 miejsc siedzących [...] dwa dla osób na wózkach inwalidz[...]kich.

* * *

Targi we wtorek odwiedziła II [...]ska Misja Gospodarcza 13 przed[...]biorstw, zorganizowana przez Cze[...]sko-Polską Mieszaną Izbę Handlo[...]wą, Polską Izbę Producentów Urządzeń i Usług na Rzecz Kol[...] przy współpracy Wydziału Handlo[...]wego Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

Podczas spotkań z władzami wo[...]jewództwa i kontrahentami mówio[...]no o możliwościach przybliżeni[...] rynku, wymianie doświadczeń te[...]chnicznych, związanych z rynkiem kolejowym.

Za rok stuknie jej setka

ROPICA (ga) – Prawdopodobnie jeszcze w tym miesiącu rozpocznie się rekonstrukcja budynku szkoły podstawowej w Ropicy, w której oprócz czeskich klas mieści się także polska małoklasówka. Prace zrealizuje trzyniecka spółka „Beskydské [...]vební", która wygrała przetarg. Przeprowadzona zostanie częściowa wymiana sieci inżynieryjnych [...] okien. Celem przywrócenia historycznego charakteru budynku okna [...]mienione zostaną na stylowe.

Lokale mieszkalne zaadaptuje [...] na klasy lub świetlicę szkolną. Koszt rekonstrukcji wyniesie około 7 mln koron. Większość wydatków powinna pokryć dotacja państwowa, o którą urząd gminny zawnioskował. Część robót wykona się jeszcze w tym roku, resztę w następnym.

Szkoła w Ropicy została wybudowana w roku 1905. W przyszłym roku obchodzić więc będzie stulecie swego istnienia. Warto wspomnieć, że [...]ka szkoła posiada oryginalną balustradę na klatce schodowej.

Ciekawostki

Napój z ziemniaków

Białorusy specjaliści z Instytutu Produktów Spożywczych opracowali nowy napój. Nazywa się „Miński" – od nazwy stolicy Białorusi Mińska.

W jego skład wchodzi sok z ziemniaków, cukier oraz niektóre dodatki smakowe. Jak zapewniają specjaliści, nowy napój ziemniaczany jest bardzo smaczny, doskonale orzeźwia i ma właściwości lecznicze. Białorusini oprócz napojów znanych światowych marek piją chętnie sok z brzozy, napój z żytnich kwasu oraz kwas chlebowy.

Konik sensacją

Dorosłego konika morskiego złowiono u ujścia Tamizy – poinformowała gazeta „Daily Mail". Dla ichtiologów jest to sensacja, ponieważ tych rzadkich ryb nie widziano tam od prawie 30 lat.

Jeszcze 200 lat temu koniki morskie były trwałym elementem fauny ujścia Tamizy, ale zanieczyszczenie wód, będące rezultatem uprzemysłowienia, doprowadziło do ich wyginięcia w tym regionie. Teraz wróciły, co jest najlepszym dowodem na poprawę jakości wody w największej brytyjskiej rzece.

Sami sobie

Rozruszniki serca czy defibrylatory uratowały wiele tysięcy ludzi, ale ich słabym punktem jest zasilanie. Po wyczerpaniu baterii urządzenia trzeba wymieniać operacyjnie – mniej więcej po dziesięciu latach. Każda operacja to dodatkowy stres i ryzyko infekcji. Próby z izotopowym źródłem zasilania zarzucono ze względu na potencjalne skażenie radioaktywnym plutonem.

Firma Biophan ze stanu Nowy Jork proponuje baterię, która wytwarza energię elektryczną dzięki ciepłu ciała. Tworzą ją tysiące termogniw z tellurku bizmutu we wszczepialnym układzie elektronicznym. Każde termoogniwo ma wymiary liczone w mikrometrach – milionowych częściach metra. Razem powinny zapewnić moc 100 mikrowatów przy napięciu 4 voltów.

Ogniwo biotermiczne ma być dodatkowym źródłem energii, które doładowując chemiczną baterię, opóźni konieczność operacji (co trzydzieści zamiast co dziesięć lat), a w przypadku urządzeń bardziej energooszczędnych – całkowicie zastąpi konwencjonalną baterię.

Biotermiczne źródło zasilania ma niepodważalną zaletę – nie wyczerpie się, dopóki żyje osoba z wszczepionym implantem. Jednak osiągnięcie odpowiedniej wydajności będzie trudnym zadaniem – twierdzą sceptycy.

Leki uśmiercają

Z powodu przyjmowania nieodpowiednich leków ginie w Niemczech więcej ludzi niż w wypadkach drogowych.

Pięć procent wszystkich przyjmowanych do szpitali, to ofiary działań ubocznych najrozmaitszych medykamentów. Aptekarze ostrzegają, że każdego roku w Niemczech wystawianych jest 300 tysięcy „wątpliwych" recept, w wyniku czego umiera 25 tysięcy ludzi. W wypadkach drogowych ginie w Niemczech mniej niż 7 tysięcy ludzi rocznie.

Przebrała miarkę

Pewien Jordańczyk rozwiódł się [...] żoną, ponieważ jej rozmowy telefoniczne doprowadziły go do bankructwa.

Żona godzinami gadała ze swoimi siostrami i przyjaciółkami na temat gotowania, ciuchów i mody. Miarka przebrała się, kiedy kobieta zaczęła brać udział w zagranicznych [...]grach. Rachunki trzykrotnie przekroczyły pensję Abu Samiego.

„CZEMU PIESZO, KIEDY MOŻNA SAMOCHODEM?" – PYTAMY JADWIGĘ FRANEK

Uroki »bycia w drodze«

Jadwiga Franek (na pierwszym planie) w drodze na Jasną Górę. Zdjęcie z albumu państwa Franków.

U pierwszej pieszej pielgrzymce z Zaolzia na Jasną Górę, której punktem kulminacyjnym było spotkanie z papieżem Janem Pawłem II w ramach II Światowego Dnia Młodzieży, jej uczestnicy dowiadywali się m.in. z „Głosu Ludu". Później nieraz na łamach naszej gazety zaolziańscy pielgrzymi dzielili się wrażeniami z drogi do Częstochowy.

Dziś oddajemy głos **Jadwidze Franek** z Cz. Cieszyna, która wspólnie z mężem **Franciszkiem** od kilkunastu lat zawiaduje zaolziańskimi pielgrzymkami na Jasną Górę.

Kiedyś chodziło się pieszo na pielgrzymkę do Frydku... Skąd pomysł pieszej wędrówki z Zaolzia aż na Jasną Górę?

Najpierw była piesza pielgrzymka naszej córki Joli z Warszawy na Jasną Górę w 1984 roku, potem pięć pieszych pielgrzymek naszej rodzinki z Krakowa na Jasną Górę w latach 1986 – 1990. To były jeszcze lata totalitaryzmu, kiedy to wyruszając do Krakowa, nie mieliśmy pewności, czy uda nam się przekroczyć granicę. Trzeba było mieć zaproszenie... W tym czasie na szlaku pielgrzymki krakowskiej zrodziło się marzenie, by móc pielgrzymować do Częstochowy prosto z własnego domu. Marzenie to niebawem miało się ziścić. W 1991 r. ruszyła I Piesza Pielgrzymka z Zaolzia na Jasną Górę na spotkanie z Ojcem Świętym. Odtąd pielgrzymki organizujemy co roku.

Chętnych nie brakuje?

Bynajmniej. Tym bardziej, że od samego początku nasza pielgrzymka była otwarta również dla osób spoza Zaolzia. Brali w niej udział pielgrzymi z Krakowa, Nowego Sącza, Bielska, a także pojedyncze osoby z Pilzna, Nezamyslic, Halenkowic. Przez kilka lat pielgrzymowaliśmy wspólnie z Polakami z Cieszyna, jednak dwa lata temu doszło, niestety, do podziału. Parafie cieszyńskie utworzyły samodzielną grupę, która pielgrzymuje na Jasną Górę w ramach pielgrzymki diecezjalnej bielsko-żywieckiej. Dla nas decyzja niezrozumiała i nielogiczna w czasach, gdy dąży się powszechnie do łączenia regionów przygranicznych... Większość uczestników naszych pielgrzymek to oczywiście Zaolziacy, młodzi ludzie (w ub. r. prawie połowę tworzyła młodzież do lat 20), choć nie brakuje również osób w wieku bardziej zaawansowanym, są też rodziny pchające wózki ze swoimi maleństwami.

Co trzeba zrobić, żeby taka pielgrzymka mogła się odbyć, bo – jak podejrzewam – samo „skrzyknięcie" ludzi nie wystarczy...

Przede wszystkim należy wyznaczyć trasę. Po raz pierwszy, ruszając na Jasną Górę, sami wyznaczaliśmy drogę tylko do Skoczowa, a potem kopiowaliśmy już szlak pielgrzymki skoczowskiej. W związku z tym, że chodziło o spotkanie z papieżem, zbyt wiele grup w tym samym terminie zmierzało na Jasną Górę. Musieliśmy się więc dostosować do poleceń centralnych organizatorów spotkania młodzieży w Częstochowie. W rok później postanowiliśmy wytyczyć sobie sami trasę naszego zaolziańskiego pielgrzymowania. Odtąd więc wędrujemy przez 6 dni, zatrzymując się na noclegach w Krzyżowicach, Jaśkowicach, Kochłowicach, Brynicy i Bibieli oraz Kamieńskich Młynach. Co roku korzystamy z gościny miejscowych rodzin, doznajemy wiele serca u znanych nam i zaprzyjaźnionych gospodarzy. Sama trasa to jednak nie wszystko. Potrzebne jest auto do transportu bagażu, nagłośnienie, zorganizowanie grupy porządkowej i technicznej, służby zdrowia, grupy muzycznej... A że pielgrzymka ma przede wszystkim wymiar duchowy potrzeba również przewodnika duchowego. Od samego początku z małą przerwą aż do 1999 r. przewodnikiem duchowym i współorganizatorem naszych pielgrzymek był ks. Andrzej Nowak. Potem nazwiska już się zmieniały. Od ub. roku z wielkim zaangażowaniem – za co jesteśmy mu niezmiernie wdzięczni – podjął się tego zadania ks. Waldemar Szczygioł. Przewodnik duchowy nie jest ale jedynym „człowiekiem w sutannie", który nam towarzyszy. Na trasę ruszają z nami również inni księża z bliższych i dalszych parafii, klerycy, zakonnice. Na szlaku odwiedzają nas też księża-goście z prelekcjami.

Co takiego tkwi w pieszym pielgrzymowaniu, że ludzie, na co dzień przyzwyczajeni do pojazdów na czterech kółkach, decydują się iść?

Motywy są, oczywiście, najróżniejsze. Niemniej większość z nich można sprowadzić do wspólnego mianownika – umiłowanie Boga i pragnienie rozwoju duchowego drogą pewnych wyrzeczeń. Co natomiast każe ludziom wracać na szlak pielgrzymi? Na pewno wspaniała atmosfera, jaka panuje w naszej rodzinie wspólnotowej, kiedy razem się modlimy, śpiewamy, dzielimy się chlebem oraz swoimi wrażeniami i spostrzeżeniami, nie bacząc na zmęczenie, pomagamy sobie nawzajem. Wszyscy jesteśmy sobie równi. Jesteśmy w drodze. Dzielimy ten sam los. Spotykamy się z gościnnością gospodarzy w poszczególnych parafiach, a w ostatnim dniu, tuż przed dojściem do Częstochowy – z uczestnikami pielgrzymki autokarowej oraz rowerowej. Niezapomniane jest uczestnictwo w mszy św. na Jasnej Górze i nocne czuwanie w Kaplicy.

Pani wspomniała również o uczestnikach pielgrzymki autokarowej i rowerowej. Ma się rozumieć, że piesza pielgrzymka nie jest jedyną formą pielgrzymowania z Zaolzia na Jasną Górę?

Formy są aż cztery. Najstarsza jest piesza. Potem dołączyła do niej pielgrzymka autokarowa. Pierwsza prowadziła do Częstochowy i w związku z beatyfikacją siostry Faustyny Kowalskiej w 1993 roku również do Łagiewnik koło Krakowa, gdzie s. Faustyna żyła. Odtąd co roku poza Częstochową pielgrzymi autokarowi odwiedzają inne polskie miejsce pątnicze. W tym roku będzie to Ludźmierz na Podhalu. Natomiast rowerzyści swoją pielgrzymkową premierę mieli dopiero rok temu. Czwarta forma ma wymiar wyłącznie duchowy. Chodzi o codzienne uczestnictwo w mszy św. i łączenie się w modlitwie z pielgrzymami na trasie.

Co należy zrobić, żeby zostać pielgrzymem?

Do końca czerwca w każdą niedzielę w godz. 11.30 – 12.00 w kancelarii parafialnej przy czeskocieszyńskim kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa można się jeszcze zgłaszać na pielgrzymkę do Częstochowy. Piesza wyrusza 17 lipca z Cz. Cieszyna (dzień wcześniej z Jabłonkowa i innych miast), powrót jest autokarem 23 lipca. Pielgrzymka rowerowa trwa dwa dni od środy do czwartku (21. – 22.7.), a autokarowa – w czwartek i piątek (22. i 23. 7.). Ponadto już po raz szósty w dniach 13 – 21 sierpnia organizujemy pielgrzymkę autokarową do Medjugorje, a 11 września II pieszą pielgrzymkę z Cz. Cieszyna do Frydku. Wszystkich chętnych serdecznie więc zapraszamy.

BEATA SCHÖNWALD

„ZA DWA LATA CAŁA SZKOŁA PRZENIESIE SIĘ NA UL. SZKOLNĄ" – MÓWI BOGUSŁAW SŁOWIOCZEK

Remont z ostatnim dzwonkiem

O dwa tygodnie wcześniej niż planowano, bo już 1 czerwca, rozpoczął się długo oczekiwany pierwszy etap remontu budynku jabłonkowskiej PSP im. Henryka Sienkiewicza przy ul. Szkolnej. Uczniowie jednak z tego powodu – jak w ub. roku – nie otrzymają wcześniej świadectwa. Niższe klasy przeprowadziły się do innych lokali i nauka, chociaż w trudniejszych warunkach, przebiega normalnie.

– Z tego powodu, być może, stałem się w oczach uczniów najgorszym dyrektorem na Zaolziu – śmieje się dyrektor **Bogusław Słowioczek**. *– Przed rokiem, kiedy przebiegał remont w czesko-polskim kompleksie szkolnym nad Olzą, uczniowie obu szkół otrzymali świadectwa tydzień wcześniej, a o tydzień mieli też dłuższe wakacje. W tym roku udało nam się jakoś wszystko załatwić.*

Pierwszy etap remontu obejmie głównie odnowienie wnętrz tzw. starej szkoły. Dojdzie do likwidacji znajdujących się w dolnych kondygnacjach gmachu kotłowni, stołówki szkolnej i ubikacji – w przyszłości będą tu szatnie. Zrekonstruowane zostaną m.in. sieci elektryczna, wodociągowa i kanalizacyjna. Etap ten powinien się zakończyć 1 listopada. Do tego czasu dwie niższe klasy będą się uczyć w budynku PSP nad Olzą, trzy zaś skorzystają z gościny Szkoły Specjalnej przy ul. Bukowieckiej.

– Od razu po listopadowej przeprowadzce ruszy drugi etap remontu, w ramach którego na poddaszu szkoły powstaną dodatkowe klasy. Będzie też trzeci etap. Na podwórzu szkoły powstanie nowy obiekt z salą gimnastyczną i pracowniami. Wówczas – za półtora roku lub dwa lata – cała nasza szkoła przeniesie się na ul. Szkolną - mówi B. Słowioczek.

Przed wakacjami szkoła żyje nie tylko remontem. Zbliżają się przecież świadectwa i należy ocenić kończący się rok. Zdaniem dyrektora, był on udany. *– Sporo sukcesów odnosiły działające przy naszej szkole zespoły folklorystyczne – „Lipka" i „Torka". Solistka pierwszej z nich,* **Anna Drong**, reprezentowała też naszą szkołę w finale przeglądu folklorystycznego „Wiosna przyszła do nas" w Wielkich Losinach. Nieźle radził sobie też zespół tańca nowoczesnego „Rytmik", w którym tańczy sporo naszych dzieci, i chór szkolny – chwali swoich podopiecznych dyrektor. *– Dobre wyniki osiągali nasi uczniowie w konkursach języków obcych, a już piąty raz ponad 20 uczących się języka angielskiego wyjechało na jakiś czas do Londynu, by bliżej poznać ten język.*

Dobrze reprezentowali szkołę młodzi matematycy, czy już na olimpiadach matematycznych, czy też w konkursach „Kangur", „Pitagoriada", „Pikomat"... Sukcesy odnosili sportowcy. Wspomnijmy chociażby **Janusza Gomolę** z klasy 9., który zdobył tytuł mistrza województwa w ping-pongu, oraz szkolną drużynę piłkarską, która już po raz trzeci wywalczyła pierwsze miejsce w turnieju piłki nożnej polskich podstawówek organizowanym przez Macierz Szkolną w RC. W ten sposób szkoła zdobyła na stałe puchar przechodni, główną nagrodę turnieju.

Obecnie przygotowujemy uroczyste pożegnanie dziewiątoklasistów – mówi B. Słowioczek. *– Odbędzie się ono tradycyjnie w sali kinowej ratusza, z programem kulturalnym, z udziałem rodziców i przedstawicieli władz miasta. Najbardziej aktywni otrzymają nagrody książkowe oraz plakietki – takie szkolne „Oskary". Muszę tu od razu dziewiątoklasistów pochwalić. Z 53 aż 48 będzie kontynuować naukę w szkołach średnich, a z tego aż 25 w gimnazjum. To jest rekordowa liczba. Cieszy nas też, że aż 35 tegorocznych absolwentów otrzyma legitymację PZKO.*

Dodajmy, że 1 września w jabłonkowskim „Sienkiewiczu" w ławach szkolnych zasiądzie po raz pierwszy 22 pierwszoklasistów. W sumie w podstawówce – w tym również w „małoklasówce" w Łomnej Dolnej, która od półtora roku podlega jabłonkowskiej dyrekcji – podejmie naukę ok. 300 uczniów. *– W samym Jabłonkowie będzie to około 283 dzieci. Mówię „około", bo nie wiemy jeszcze do końca, ilu uczniów przyjdzie do nas z okolicznych gmin do szóstej klasy. W każdym razie jest całkiem nieźle* – dodał dyrektor Słowioczek.

JACEK SIKORA

Zastrzelić zdrajców!

Powiedział były premier Republiki Czeskiej Miloš Zeman we wtorkowym wywiadzie dla dziennika „Mladá fronta dnes". Podkreślił wprawdzie, że to tylko przenośnia i nie chodzi mu o dosłowną egzekucję, ale podniecający dreszczyk makabrycznych emocji zdążył już czytelnika rozkosznie połaskotać. „Tak, ten to dopiero potrafi dobrze powiedzieć" – pomyślał niejeden sfrustrowany obywatel, któremu wcześniej nawet do głowy nie przyszło pofatygować się do urny wyborczej.

Zeman mówił o politykach ČSSD, którzy – jego zdaniem – zdradzili swój program wyborczy i doprowadzili swą partię na krawędź wyborczej przepaści. A obywatel-malkontent chętnie rozciągnąłby dekret egzekucyjny na „wszystkich przy korytach" – bez względu na przynależność partyjną, programy wyborcze i konsekwencję w ich realizacji.

„Wyborców nie interesują skomplikowane, rozbudowane programy, ale proste rozwiązania" – uchylił z kolei rąbka tajemnicy sukcesu w wywiadzie radiowym senator i nowy eurodeputowany Vladimír Železný. Zeman „zaproponował" proste rozwiązanie, a szef zwycięskiej ODS, Mirek Topolánek, zaczął już nawet szykować się do zajęcia miejsc przy państwowych sterach po zemanowskich „skazańcach". ODS ogłosiła, że zaproponuje w Parlamencie głosowanie o braku zaufania wobec rządu i oznajmiła tenże brak zaufania na forum międzynarodowym. Pierwszy krok można zrozumieć – ODS jako jednoznaczny zwycięzca wyborów chce wykorzystać europejskie głosowanie na krajowym podwórku. Rusza za ciosem i przejmuje rządy. Wprawdzie na razie nie ma w Izbie Poselskiej potrzebnej liczby głosów i wstrzymuje się ze złożeniem wspomnianego wniosku, ale to nic – proste rozwiązanie zostało zaproponowane. Wyborca-malkontent z pewnością to doceni.

Gorzej z drugim krokiem ODS, a dokładniej jej szefa Topolánka. Postanowił uprać domową bieliznę w europejskiej balii. W tym celu naskarżył w ambasadach krajów członkowskich Unii, że czeski rząd nie ma prawa występować w imieniu państwa, którym rządzi. To już trudniej zrozumieć – sam nie da rady konkurentom i szuka sprzymierzeńców za granicą? Niby też proste rozwiązanie, ale jakoś niezbyt dobrze się kojarzy...

Moda na proste rozwiązania nie ominęła naszego podwórka. Liderzy polskiej sekcji Ruchu Politycznego „Wspólnota" postanowili pójść za nawoływaniem „niezależnych" i zaapelowali o oddanie głosu na pana Zieleńca. Sondaże przedwyborcze wykazały przecież, że lista, z której startował prezes Kongresu Polaków, nie przekroczy 5 proc., więc pokierujmy się rozumem, a nie „wskazaniem serca". Rozum mówi, że niczego nie ryzykujemy, bo Zieleniec z pewnością próg przekroczy (nawet bez polskich głosów) i automatycznie znajdziemy się po stronie zwycięzców. To, że w zasięgu było inne, własne zwycięstwo: prezentacja liczebności i jedności „polskiego elektoratu", dobra pozycja startowa do rozmów o przyszłych, może nawet ważniejszych wyborach (wojewódzkich, senackich...), nie miało widocznie znaczenia. Wyborca-malkontent nie lubi przegranej tak samo, jak skomplikowanych długofalowych planów. I w razie przegranej chętnie staje po stronie tego, kto zawoła „zastrzelić zdrajców"!

ODS ma już doświadczenie w nietypowych rozwiązaniach typu umowa opozycyjna. Skoro mogła podpisać ten „pakt o wzajemnym wspieraniu" z socjaldemokracją, to może posunie się dalej i zaproponuje go partii komunistycznej?

DANUTA BRANNA

głosik

Pożegnanie wiosny

Niebawem, bo już w najbliższy wtorek, nastąpi letnie przesilenie i na dobre rozstaniemy się z wiosną. Jakie zjawiska będą temu towarzyszyć? Uważny obserwator zauważy, że znikną kwiaty z drzew owocowych i zaczną się pojawiać zalążki owoców. Zboże zacznie się kłosić. Na łąkach kolorowy kobierzec kwiatów polnych zastąpią kopki siana. No i przestanie nas budzić rozśpiewana, hałaśliwa ptasia gromada. Ludzie zauważyli to wszystko już bardzo dawno, a brak głosów większości ptaków przypisywali świętemu Witowi, którego imieniny przypadają na 15 czerwca. Mówią o tym liczne przysłowia, np.: „Umilkł, jak słowik na święty Wit, na święty Jan kukułka“. Albo – „Na święty Wit połowa ptactwa cyt“.

Następne przysłowie „wyjaśnia“, dlaczego ptaki milkną: „Wicie, czy jest piętka w życie? – Nie słyszę, Panie, niech ptactwo śpiewać przestanie“. I tym przechodzimy do kłoszenia zbóż. Najstarsze przysłowie na ten temat znane było już ok. roku 1400: „Nalazł ziarno w życie, święć nam prażmo, Wicie“. Prażmem po staropolsku nazywano młode ziarna żyta prażone na ogniu.

Przysłów na dzień św. Wita jest jeszcze dużo, co świadczy o tym, że kiedyś, bardzo dawno temu, imię to było popularne. Dziś prawie zapomniane – znam tylko jednego młodego człowieka o tym imieniu – wydaje mi się niesłusznie. Najbardziej znanym człowiekiem noszącym to imię jest Wit Stwosz. Żył w latach 1447 – 1533 i był znakomitym malarzem i rzeźbiarzem. Kto był w Krakowie i widział ołtarz jego dłuta w kościele Mariackim, na pewno zachwycił się nim jak tysiące turystów z całego świata. Polska pisarka, Antonina Domańska, osnuła na tle tego właśnie ołtarza powieść pt.: „Historia żółtej ciżemki“. Zapytajcie o nią w swojej bibliotece, warto ją przeczytać.

Gorące letnie pozdrowienia śle wam

Literka

Młode szpaki w gnieździe.
Fot. MAREK SANTARIUS

Turniej najmłodszych piłkarzy

Macierz Szkolna przy PSP w Olbrachcicach wraz z gronem nauczycielskim zorganizowały 3 czerwca na boisku miejscowego KS Banik z okazji Dnia Dziecka turniej piłkarski dla chłopców i dziewcząt klas 1.–5. Oprócz szkoły organizatorki wzięły w nim udział dzieci ze szkół w Suchej Górnej, Stonawie i Cz. Cieszynie Sibicy. Spotkania były rozgrywane w szybkim tempie, a poziomu gry niektórych piłkarzy pozazdrościłby niejeden wyczynowy piłkarz. Bezkonkurencyjny okazał się zespół Olbrachcic, który zdobył pełną ilość punktów, strzelił 15 goli a stracił tylko jedną bramkę. Drugie miejsce wywalczyła szkoła z Suchej Górnej a na trzecim miejscu uplasowali się stonawianie. Sędziowie wyróżnili: najlepszego zawodnika **Dominika Pudę** ze Stonawy, zawodniczkę **Beatę Wojnar** z Sibicy, strzelca **Marka Paříka** z Olbrachcic i bramkarza **Romana Słowika** z Suchej Górnej. **(mas)**

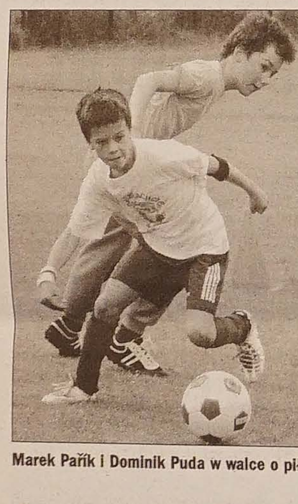

Marek Pařík i Dominik Puda w walce o piłkę.

Zwycięska drużyna z Olbrachcic. Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

głosikowa Korespondencja

POPOŁUDNIE RODZICÓW Z DZIEĆMI W KONIAKOWIE

Dzięki miłej atmosferze i dobrej współpracy między rodzicami i paniami z przedszkola na Grabińskiej odbyło się kolejne udane spotkanie dzieci, rodziców, babć i pań przedszkolanek, tym razem w leśniczówce w Koniakowie. Dzieci miały okazję poszukać ukrytego skarbu w lesie, obejrzeć bajeczkę o Czerwonym Kapturku w wykonaniu rodziców a zarazem znanych oraz mniej znanych aktorów. Wystąpili: Barbara Szotek-Stonawski, Beata Badoszek, Roman Nożka, Ewa Mitura i Roman Górniak. Najciekawszą atrakcją dnia była chyba wizyta na farmie państwa Cieńciałów, zorganizowana przez MVDr. Romana Donocika, gdzie dzieci mogły obejrzeć dojenie krów i pooglądać z

bliska prosiaki, kozy, kury a nawet sarnę. Przejażdżka na kucyku, za asystencji córki farmera, była wyzwaniem dla odważniejszych, których jednak nie zabrakło. A że koło leśniczówki była do dyspozycji strzelnica, tatusiowie zorganizowali wiatrówkę. Można było postrzelać do tarczy pod ich bacznym nadzorem.

W sumie było to bardzo udane spotkanie, zwłaszcza że pamiętano o dobrym jedzeniu, tj. o smażonej jajecznicy (bardzo aktualnej w tym okresie), o wypiekach domowych i pieczonych na ogniu parówkach. **Urszula B.**

WESOŁA OLIMPIADA

Wczoraj 1 czerwca obchodziliśmy w szkole Międzynarodowy Dzień Dziecka. Pani weszła do klasy z paczką pełną wstążek, na których były napisane grupy od 1 do 9. Ja byłam w grupie numer 6. W każdej z tych grup było po 10 uczestników. W mojej byli Magda Drobna, Daria Schwarz, David Krajća, Dominik Wałach i inni. Było 6 stanowisk gier i zabaw, np. rzucanie w mamlasa, slalom z piłką między nogami, szukanie karteczki z zadaniem itp. Potem było ogłoszenie wyników. Na pierwszym miejscu była grupa 3, na drugim grupa 6, czyli nasza! Każdy dostał czekoladę. Było bardzo wesoło (chyba dlatego, że była to „Olimpiada na wesoło“)! **Anna Bangoura, klasa IV, PSP Karwina**

Odbyły się fajne zawody: układanie puzzli, łażenie po przełaźnicach, skakanie ze związanymi nogami z drugą osobą i slalom z piłką między nogami. Potem poszliśmy na betonowe boisko, gdzie malowaliśmy kredami. Następnie było przemówienie pani dyrektor, a potem rozdawano nagrody. Było to bardzo fajne przedpołudnie – dodał na ten sam temat **Jakub Bizon, klasa IV, PSP Karwina**

PRZEDSZKOLACY W INDIAŃSKIEJ WIOSCE

Miło nam dzieciom z przedszkola z Błędowic podzielić się wrażeniami z wycieczki do Mistrzowic do p. Cienciałów, dziadków Dawidka. Czekało tam na nas wiele niespodzianek i atrakcji, np. obserwacja udoju krów, jazda na koniku, zabawy z zadomowioną sarenką. Była też i indiańska ścieżka, na której pełniliśmy zadania. Kiedy doszliśmy do celu, znaleźliśmy się w prawdziwej indiańskiej wiosce.

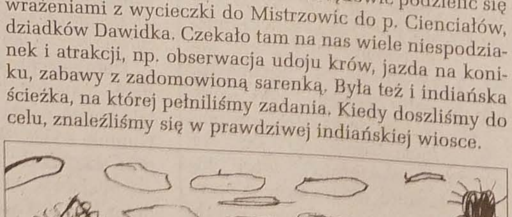

EWA SŁONKA, lat 5

Wyrażamy p. Cienciałom takie podziękowania: „Hojność i wrażliwość ofiarodawców pozostanie w Dziecięcej pamięci“.

Dzieci oraz panie Danuta Śmiłowska i Halina Kotula
Błędowice

SKARBY WOJEWÓDZTWA MORAWSKO-ŚLĄSKIEGO

Wystawa z charakterem

Otwarta w Galerii Sztuk Pięknych w Ostrawie z okazji 190-lecia muzealnictwa w regionie wystawa „Skarby województwa morawsko-śląskiego“ zasługuje na miano wydarzenia kulturalnego roku.

Ekspozycja zaskakuje różnorodnością, poglądowym opracowaniem, nie... wymi wartościami edukacyjnymi. Napotykamy w niej na szereg zna... dobrze tematów – poczynając od odkryć w Archeoparku w Kocobędzu, p... tak wryte w polską pamięć walki napoleońskie, swojskie obrazki zaolziańs... miejscowości, jak „Orłowa w przeszłości“ (zeppeliny i tramwaje krzyżują... w Starej Orłowej), pamiątki po Larischach-Mönnichach i Rotschildach. Jest... wiele wzmianek o polskiej mniejszości narodowej. Poczynając tą z 1910 r. o założeniu Beskidu Śląskiego, przez rok 1938, który opisano, iż „większa cz... Ziemi Cieszyńskiej była przez rząd odstąpiona Polsce“, czy też z 9 maja 19... ze wzmianką, iż „na Ziemi Cieszyńskiej przy wsparciu dowództwa radzieck... go wznowiła pracę czechosłowacka administracja“. Znajdziemy na wysta... informacje o tragedii żywocickiej i stalagu VIII D w Cieszynie.

Wśród 2 tys. ekponatów każdego Polaka zajmie rozkład jazdy z Cieszyna Zachodniego i fotografie dworców linii kolejowej im. Ferdynanda z Granic... Bogumina, Cieszyna, Karwiny i Dąbrowy.

To wszystko jest do oglądania w dziale „Historia“, który opracowała Ilona **Pavelková** z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie we współpracy z **Petrem Havrlantem** z Muzeum Ostrawskiego, oraz w dziale „Produkcja i handel...

Zachwyca dział „Sztuki piękne“. Zwracają w nim uwagę rzadko dość wy... wiane dzieła, takie jak „Judyta“ Gustawa Klimta, „Południowe wybrzeże“ Edwarda Muncha, „Dziewczyna w kwiatach“ Alfonsa Muchy, „Hipnotyzer“ Bohumila Kubišty czy „Chłopiec z obręczą“ Josefa Čapka. Są przykłady m... od najstarszej podobizny kobiecej odnalezionej w regionie – landeckiej Wenus po malarstwo średniowieczne i renesansowe. Jest reprezentowany portret mieszczański.

O tym, że kulturę ludową kształtują warunki naturalne, potrzeby gospodarcze, ekonomiczne możliwości wsi i społeczne położenie jej mieszkańców p... konują się zwiedzający dział „Kultura ludowa“.

Np. kulturę Śląska Cieszyńskiego reprezentują stroje ludowe – jabłonkowski, góralski i cieszyński. Jest kilka kolekcji srebrnej biżuterii, którą noszono do strojów jabłonkowskich i cieszyńskich tak żeńskich, jak i męskich. – *To ch... naszego regionu* – podkreśla odpowiedzialna za ten dział **Wiesława Bra...**, kolejna pracownica Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Jest też skrzynia malowana z napisem „Roku panie“, szafa z Nydku, ceramika jabłonkowska i błędowi... Foremki do masła, parę rzeźb i malarstwo na szkle.

– To pierwsza tego typu wystawa. Mamy nadzieję, że spotka się w Ostra... z ciepłym przyjęciem, bo rzeczywiście skupia te najwartościowsze eksponaty – mówi W. Branna. – *Są tu nawet te, które nie powinny być dłużej wystawiane, np. tekstylia, starodruki. Zorganizownie tej wystawy ma również duże znaczenie dla nas jako pracowników muzealnych. Musieliśmy rozwiązać masę problemów organizacyjnych i przy tej okazji dużo się nauczyliśmy od siebie. Wa... byłoby za jakiś czas powtórzyć to doświadczenie. Ja zwołałam etnografów ze wszystkich siedmiu muzeów, przedstawiłam koncepcję i naradziliśmy się, j... do niej podejdziemy, bo nie byłoby możliwe pokazanie poszczególnych regionów osobno. Pokazujemy tylko grupy przedmiotów związanych ze sztuką ludową – rzeczy charakterystyczne.*

Wzbudzającym ciekawość zwiedzających jest także dział „osobowości“, gdzie wyeksponowano osobiste rzeczy ludzi, którzy na trwałe zapisali się w historii regionu, państwa i świata. W dziale tym prezentowane są m.in. sylwetki ks. Jerzego Trzanowskiego, Antonina Zatopka, Zygmunta Freuda, Franciszka Palackiego, Leoša Janačka czy Marii Walburg z Truchsess-Zeilu, pani na zamku w Kuninie, gdzie pod koniec XVIII w. założyła instytut wychowawczy i edukacyjny stosujący nowe metody nauczania (jej wychowankiem był F. Palacki).

Godna ze wszech miar polecenia wystawa potrwa do 29 sierpnia br.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUS...

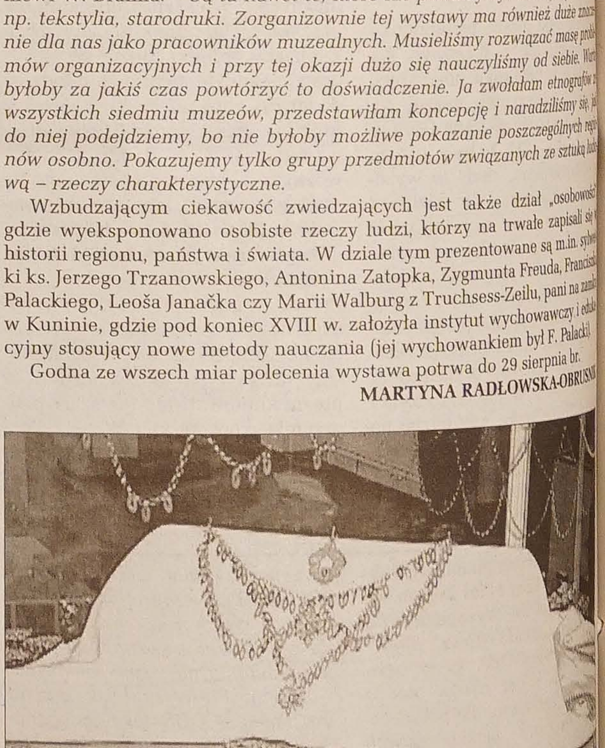

Fragmenty wystawy w Ostrawie: biżuteria srebrna oraz stroje ludowe z regionu cieszyńskiego. Fot. autorka

Plotka

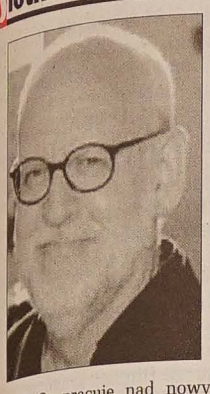

▲ **Frank Oz** pracuje nad nowym zakończeniem obrazu „Żony ze Stepford". Reżyser przyznał, że pracuje obecnie nad zmianą końcowych scen filmu, zaprzeczył jednak, iż ma to związek ze złym przyjęciem filmu podczas pokazów przedpremierowych.

To nie tak - mówi Frank Oz. *Nie można powiedzieć, że film się nie spodobał, ale rzeczywiście zakończenie nie jest do końca satysfakcjonujące.*

„Żony ze Stepford" to remake thrillera z 1975 roku. Główną rolę w filmie gra **Nicole Kidman**. Obraz opowiada o grupie żon przemienionych przez mężów w roboty. Kidman wcieli się w postać Katharine Ross, kobiety podejrzewającej, że z jej sąsiadkami dzieje się coś niedobrego. Oprócz Kidman w filmie grają także **Bette Midler, Matthew Broderick, Christopher Walken, Faith Hill, Glenn Close i Jon Lovitz.**

♦ Znana z zespołu ABBA **Agnetha Faltskog** trafiła pod całodobową ochronę policji, gdyż grożono jej śmiercią. Od rozpadu słynnego kwartetu w 1981 roku oraz po rozwodzie z jednym z kolegów z grupy - **Bjornem Ulvaeusem**, wokalistka żyje jak pustelnica na jednej ze szwedzkich wysp. Jej decyzja o zamieszkaniu w odludnym miejscu podyktowana była przede wszystkim zmęczeniem popularnością. Mimo to w połowie lat 90. Faltskog przeżyła chwile grozy związane z namolnym fanem – prześladowcą. Artystka cierpiała również w 2000 roku, po rozstaniu z Gertem van der Graafem. Były kochanek nachodził ją mimo wydanego przez sąd zakazu.

Problemy wydają się mocno trzymać Agnethy. W maju w jej dom trafił piorun, a teraz otrzymała list z pogróżkami. W ramach interwencji na wyspę piosenkarki przyleciała szwedzka policja.

Jak oświadczył menedżer gwiazdy - **Steffan Linde**, *„wokalistka codziennie otrzymuje wiele listów, jednak ten był inny i poważny"*. **(k)**

CYTRYNA ZWIĘKSZA KONCENTRACJĘ, JODŁA ODPRĘŻA, LAWENDA USPOKAJA...

Z frezją na zmarszczki

Aromatyczne kremy i balsamy warto stosować nie tylko dlatego, że relaksują i poprawiają samopoczucie. Okazało się, że zapachy, w które je wzbogacono, potrafią zdziałać wiele dobrego także dla skóry.

Pachnące pomiary

Od takich badań firma Kenzo zaczęła przygotowania do stworzenia serii aromatycznych kosmetyków do pielęgnacji twarzy i ciała KenzoKi, która u nas pojawiła się w ub. roku. Posłużył do nich elektryczny pomiar wskaźników fizjologicznych i biochemicznych w momencie kontaktu z różnymi zapachami. Wyniki pokazały, jak reaguje na nie mózg i powiązane z nim układy: nerwowy, hormonalny i odpornościowy. Dzięki temu naukowcy z Kenzo dowiedzieli się, które aromaty działają najsilniej, i właśnie je postanowili wykorzystać w swojej nowej linii. Są to nuty: bambusowa (energizuje), imbirowa (wprowadza w euforię), lotosu (relaksuje) i wyciągu z ryżu (pobudza zmysły).

Kremy antymimiczne

Naukowcy z laboratoriów firmy Lancôme postawili sobie bardziej konkretny cel: znaleźć zapach, który potrafi bardziej bezpośrednio działać na naszą cerę. Na badania zaproszono grupę kobiet i do pokojów, w których siedziały, wpuszczono mieszanki różnych zapachów. Potem poddano je, wymagającym maksymalnej koncentracji, a tym samym wywołującym duży stres, testom. Okazało się, że te kobiety, które siedziały w koktajlu zapachowym róż, frezji i drzewa sandałowego, mniej napinały mięśnie twarzy, niż te, które otoczono innymi aromatami. Dlatego tej właśnie kompozycji firma Lancôme użyła w swoim ubiegłorocznym hicie: kremie przeciwzmarszczkowym Résolution D-Contraxol. Potrafi on zredukować zmarszczki mimiczne, silnie ujędrnia, regeneruje i wygładza skórę. Zapach intensyfikuje działanie substancji aktywnych w nim zawartych.

Dieta w balsamie

Cudownie! Moja twarz jest gładka i zrelaksowana. A co z ciałem? Tutaj działanie zapachów jest jeszcze bardziej spektakularne. Np. potrafią naprawdę odchudzać! Jak to możliwe? Dr Takeshi Hariya z firmy Shiseido odkrył, że zapach pieprzu, grejpfruta, kopru i estragonu stymuluje nerwy współczulne, powodując wydzielanie noradrenaliny. To z kolei (w połączeniu z kofeiną) prowadzi do podwyższenia poziomu proteiny biorącej udział w procesie spalania tłuszczu. Tak powstał rewolucyjny wyszczuplający balsam do ciała Body Creator, którego działanie przed wprowadzeniem na rynek Shiseido przetestowano na grupie 20 kobiet. Po miesiącu średnio były one lżejsze o 1,1 kg, zgubiły 1,5 cm w talii i 1,3 cm w biodrach.

W syntezie z chemią

Pachnące kosmetyki mogą *sterować* naszymi emocjami i odczuciami. Możesz to *zbadać* sama. Zastanów się, jakie aromaty najbardziej Ci w nich odpowiadają. Rano pewnie będą to cytrusy, wieczorem lawenda lub rumianek. I nie jest to skutek tęsknoty za wakacjami w Prowansji lub okresem niemowlęctwa. Badania aromatologów potwierdziły, że rzeczywiście zapach cytrusów pobudza, lawendy uspokaja, a rumianku ułatwia zasypianie. Jak to się dzieje? Kiedy wdychamy jakiś aromat, w ułamku sekundy dociera on do komórek węchowych, a stąd - już w formie impulsu elektrochemicznego - do ośrodków powonienia w mózgu. Tu pod jego wpływem zaczynają się wydzielać substancje chemiczne (np. serotonina, endorfiny), działające w różny sposób na organizm: uspokajająco, relaksująco, energizująco czy podniecająco. Uwaga! Na ludzką psychikę wpływ mają nie tylko aromaty pochodzące z olejków eterycznych (wykorzystywane w aromaterapii), ale również uzyskiwane... syntetycznie.

Warto wiedzieć

Mięta i konwalia: stymulują umysł, świetne podczas długiej jazdy samochodem, nauki, egzaminów. **Cytryna:** doskonała w pracy, zwiększa koncentrację i redukuje możliwość popełnienia błędu. **Wanilia:** relaksuje, zmniejsza stres. **Jodła:** uspokaja, odpręża, odświeża. **Ylang-ylang:** wywołuje poczucie szczęścia i zmysłowości, poprawia humor. **Bazylia:** rozwesela i poprawia czujność. **Lawenda:** uspokaja, relaksuje, poprawia nastrój.

(Na pods. badań Olfactory Research Fund)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

Warto wiedzieć

Przysmaki pełne zdrowia

Dietetycy twierdzą, że wiele potraw uznawanych za smakowite, ale nie najzdrowsze możemy jeść z czystym sumieniem, pod warunkiem, że będą odpowiednio przyrządzone. Ważne jest to, aby je wzbogacić o przeciwutleniacze, czyli związki zwalczające wolne rodniki. Te bowiem uszkadzają komórki naszego ciała, przyspieszając rozwój wielu chorób. Oto, co proponujemy.

Kurczak lub szynka w miodzie. Marynowanie drobiu i wieprzowiny w słodkiej zalewie z dodatkiem miodu sprawia, że mięso nie tylko jest bardziej kruche i ma pyszną, chrupiącą skórkę. Przyrządzając je w ten sposób, dodajemy mu też zdrowych przeciwutleniaczy. W miodzie znajduje się ich bowiem dużo.

Schab z suszonymi śliwkami. Jeśli przed wstawieniem do piekarnika naszpikujesz mięso śliwkami, twoje danie zyska mnóstwo antyoksydantów. W wyniku przeprowadzonych ostatnio badań naukowcy stwierdzili, że wśród wszystkich owoców właśnie śliwki zawierają najwięcej tych związków. Ponadto, obniżają one poziom złego cholesterolu we krwi i przyspieszają przemianę materii.

Sałatki z kukurydzą. Mogłoby się wydawać, że konserwowane w puszce ziarna nie mają zbyt wielu wartości odżywczych. Badania specjalistów dowiodły jednak, że to wcale nieprawda. Zdaniem dietetyków jedzenie kukurydzy z puszki jest bardzo korzystne dla zdrowia. Proces pasteryzacji ziaren aż o 54 procent zwiększa bowiem ilość związków fenolowych neutralizujących substancje rakotwórcze w organizmie. Zawartość innego ważnego antyoksydantu – kwasu ferulowego – wzrasta zaś aż ponad pięciokrotnie dzięki pasteryzacji kukurydzy.

Żurawiny. Nie żałuj sobie musu z tych aromatycznych owoców. Ich piękny czerwony kolor pochodzi od silnych przeciwutleniaczy – antocyjanów. Niedawno odkryto ich niezwykłe nowe właściwości – podobno „rozbrajają" one jeden z genów wywołujących raka piersi, szyjki macicy i prostaty.

Grzane wino. Ma dużo antyoksydantów. Jeśli do 2 litrów wina dodasz po 1/2 łyżeczki cynamonu i przyprawy do pierników oraz 1/4 łyżeczki goździków, a potem podgrzejesz przez pół godziny, otrzymasz porcję pysznego, zdrowego „grzańca" dla 8 osób. **(AB)**

LEPIEJ UTULIĆ, NIŻ WKŁADAĆ DO BUZI GRYZACZEK

Smoczek - tak czy nie?

Twoje dziecko jest najedzone, w pieluszce ma sucho, a jednak płacze i widać, że czegoś mu brakuje. Bez przerwy wkłada paluszki do buzi i ssie, ssie, ssie... Odruch ssania u maleństwa jest bardzo silny: czasem wystarczy własna piąstka w buzi, ale bywa, że maluch chciałby ciągle przebywać przy piersi. Ty zaś nie masz już siły i chciałabyś choć przez chwilę posiedzieć spokojnie z książką. Nie wiesz jednak, czy dobrze zrobisz, podając dziecku smoczek. Tak wiele przecież słyszałaś o jego złych stronach...

Najważniejszy początek

Twój maluszek w pierwszych dniach życia opanowuje trudną sztukę ssania piersi. Gdy zaczniesz mu wtedy podawać gryzaczek, dziecko może mieć problemy z prawidłowym uchwyceniem brodawki. Ssanie piersi i smoczka wymaga bowiem innych ruchów warg i języka.

Nieprawidłowe ssanie powoduje bolesność brodawek, zmniejszenie laktacji i przedwczesne odstawienie dziecka od piersi. W tym okresie zatem najlepszą reakcją na płacz noworodka jest po prostu nakarmienie go. Dzięki temu maluch zaspokaja głód, odruch ssania i potrzebę bliskości z mamą.

Bezpieczny, ale...

Maluszek, który ma bardzo silną potrzebę ssania, może zacząć wkładać sobie do buzi paluszki (najczęściej kciuk), a nawet całą piąstkę. Jeśli staje się to nawykiem, doprowadza do wad zgryzu. Poza tym na ssanym przez malca paluszku mogą pojawić się ranki. Gdy widzisz, że dziecko często sięga kciukiem do buzi, podaj mu lepiej smoczek. Jego anatomiczne kształty rzadziej powodują wady zgryzu i masz kontrolę nad czasem ssania.

Zawsze jednak pamiętaj, że lepiej utulić malca, pobawić się z nim, niż pod byle pretekstem wkładać do buzi gryzaczek. Smoczka używaj tylko w uzasadnionych przypadkach.

Tego nie rób!

Jeśli Twój maluch używa smoczka, nie możesz zapomnieć o kilku zasadach.

– Nie oblizuj smoczka. W ten sposób możesz przenieść infekcję lub zarazić malucha próchnicą. Brudny gryzaczek trzeba wyparzyć.

– Nie wieszaj go na sznurku na szyi maluszka. Dziecko może się udusić.

– Nie podawaj zużytego gryzaczka. Maluch może ugryźć kawałek gumy i się zakrztusić. Zmieniaj gryzaki co osiem tygodni.

– Nie maczaj w słodkościach. To sprzyja rozwojowi próchnicy **(INT)**

WYJŚCIE Z SAMOTNOŚCI WYMAGA NIEMAŁEJ ODWAGI

Mąż mnie rzucił...

Moja znajoma rozstała się ze swoim mężczyzną wczesną jesienią. Postanowiła jednak, że się nie podda. Zgodnie z moimi zaleceniami nie zamknęła się w czterech ścianach. Wypracowała sobie grafik wyjść z domu po pracy. Zaczęła więcej myśleć o sobie. Niestety, wczesną wiosną popadła w depresję. Moje sugestie uznała za bezwartościowe.

Jej wyjścia z domu to: masaże, kursy szydełkowania, wykłady na temat zdrowego żywienia. Tylko że w takich miejscach raczej nie można poznać nowego mężczyzny. Tłumaczę jej, że powinna chodzić tam, gdzie ma jakąkolwiek szansę natknięcia się na przedstawiciela płci odmiennej. Puby, kluby, dyskoteki - czy choćby najzwyklejszy miejski deptak - gromadzą nieprzebrane rzesze facetów, w tym wielu samotnych. Komputer, nasze najnowsze okno na świat, pozwala bez większego wysiłku nawiązać korespondencję elektroniczną z mężczyzną poszukującym partnerki, miłości, stabilizacji. Ryzykowne? Życie jest pełne ryzyka. Z poznanym na czacie panem nie trzeba od razu umawiać się w odludnym miejscu. Można także odświeżyć dawne kontakty. Wystarczy przejrzeć notes. Stary przyjaciele mają wielu nowych znajomych. Na koniec pozostają zawsze ogłoszenia i biura matrymonialne.

Samotna znajoma wiele czasu poświęca teraz na *dbanie o siebie*. Zrezygnowała z makijażu. *Puder i fluid niekorzystnie wpływają na cerę*. Nie farbuje włosów i straszy otoczenie okropnymi odrostami. *Ale włosy mam dużo zdrowsze* - mówi z dumą. Na dno szafy schowała, jej zdaniem, wyzywające ubrania (czytaj: dobrze skrojone, w soczystych kolorach). Przeszła na obszerne, szarobure spódnice, które lepiej maskują coś tam. Do tego rozciągnięty czarny golf i długie botki ukrywające pęknięte naczynko pod kolanem. Tłumaczę, że nikt nie zwróci uwagi na kobietę w takim stroju. Ona twierdzi, że zależy jej na czymś innym. Poszukuje kogoś, kto pokocha jej duszę, jej prawdziwe *ja*. Tylko że najbardziej wspaniała dusza w kiepskim opakowaniu jest jak zakopany pod ziemią skarb, o którym żaden archeolog nigdy się nie dowie.

Kolega z pracy zaproponował jej wyjazd z całą grupą znajomych na narty. Odmówiła, bo od razu wiedziała, że będzie czuła się niezręcznie. Pewien miły pan pomógł jej pozbierać rozsypane na chodniku zakupy i zaproponował wspólną kawę. Oburzyła się: *Niby taki bezinteresowny!*

Z takim nastawieniem i nowym programem na życie ma duże szanse na samotność. Każdy mężczyzna będzie natychmiast podejrzany o złe intencje. No bo jak może się szczerze zainteresować kobietą, która robi wszystko, aby nie być atrakcyjną?

Jej starsza siostra w wieku czterdziestu lat została porzucona przez męża. Poszła na bal sylwestrowy z wielkim napisem na plecach: *Mam własne mieszkanie, stałą pracę, dwoje dzieci. Mąż mnie rzucił. Nie chcę być samotna*. Wróciła nad ranem w towarzystwie pana, który docenił jej poczucie humoru. Pół roku później wyszła za mąż za jego znajomego z pracy. Wyjście z samotności wymaga niemałej odwagi: w stroju, sposobie bycia, stosunku do ludzi. Ale samotność nie jest stanem godnym polecenia, dlatego warto zaryzykować.

KATARZYNA KORPOLEWSKA

Smacznego!

Steki z rozmarynem

Składniki (4 porcje): 50 dag wieprzowiny (szynki albo łopatki), 2 łyżki oleju lub oliwy z oliwek, 10 dag sera feta, 30 dag liści szpinaku, 2 gałązki rozmarynu, sok z cytryny, sól, pieprz

Przygotowanie: 1. Mięso opłucz, osusz, pokrój na 4 porcje, rozbij dłonią. Skrop łyżką oleju lub oliwy, oprósz solą i pieprzem, odstaw na 15 minut. Opiecz na ruszcie lub usmaż na patelni z obu stron. 2. Szpinak przebierz, dokładnie umyj, wrzuć na rozgrzany olej, skrop łyżką wody i duś 5 minut. Pokrój, dodaj gałązkę posiekanego rozmarynu, przypraw solą, pieprzem i sokiem z cytryny. 3. Ser pokrusz, wymieszaj ze szpinakiem, wyłóż na steki. Całość posyp rozmarynem.

458 kcal; białek - 29 g; węglowodanów - 2,5 g; tłuszczów - 38 g; cholesterolu - 97 mg; błonnika - 2 g. **(k)**

Telewizja

CZWARTEK 17 CZERWCA

■ TVP 1

6.50 Jak wychować tatę (s.) **7.10** Marzenia do spełnienia (s.) **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.35** Łatek (s. anim.) **9.00** Budzik (dla dzieci) **9.25** Gimnastyka oczu **9.30** Papirus (s. anim.) **10.00** Raj (mag.) **10.30** Super Rupert (s.) **11.00** Uważaj, niebezpieczeństwo - Zaczepił mnie obcy (pr. edukacyjny) **11.10** Kordoba - od meczetu do katedry (film dok.) **11.30** Woda - niewyjaśnione zjawisko (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Nash Bridges (s.) **13.05** Żyjąca Europa - Kolebka naszej cywilizacji (s. dok.) **14.05** Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** My, wy, oni - Czy celem i rolą małżeństwa jest posiadanie dzieci (mag.) **15.35** Klan (s.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedynki **17.30** Lokatorzy (s.) **18.00** Sprawa dla reportera (pr. public.) **18.35** Kulisy opolskich Debiutów (reportaż) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Mistrzostwa Europy Euro 2004 (mecz Chorwacja - Francja) **23.00** Monitor Wiadomości **23.10** Biznes perspektywy (mag.) **23.20** Szkoła podstawowa (film czes.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.10** Lato bez granic (mag.) **8.00** Na dobre i na złe (s.) **8.50** Lato bez granic (mag.) **10.00** Mistrzostwa Europy Euro 2004 - skróty **11.45** Po obu stronach Odry (mag.) **12.05** Przystanek praca (mag.) **12.15** Wielkie romanse dwudziestego wieku - Paul i Linda McCartney (s. dok.) **13.00** Panorama **13.15** Maggie (s.) **13.35** Dziewczyna i chłopak (s.) **14.20** Rodzina Kanderów (s.) **15.30** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Galicyjski smak (mag.) **16.00** Panorama **16.25** Złote wieki Egiptu (film dok.) **17.30** Mistrzostwa Europy Euro 2004 (mecz Anglia - Szwajcaria) **20.15** M jak miłość (s.) **21.05** Prognoza pogody na wakacje **21.10** Spotkajmy się mimo wszystko **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.40** Z archiwum X 8 (s.) **23.25** Kraina Hi-Lo (film USA).

KRAINA HI - LO
Dramat, USA 1998
TVP 2, czwartek, 17. 6., godz. 23.25
Reżyseria: Stephen Frears
Występują: Woody Harrelson,Billy Crudup, Patricia Arquette, Cole Hauser, Penelope Cruz i inni.

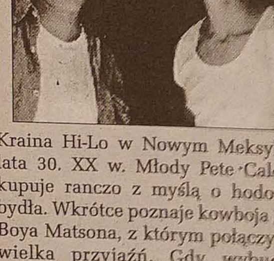

Kraina Hi-Lo w Nowym Meksyku, lata 30. XX w. Młody Pete Calder kupuje ranczo z myślą o hodowli bydła. Wkrótce poznaje kowboja Big Boya Matsona, z którym połączy go wielka przyjaźń. Gdy wybucha wojna, obaj zaciągają się do wojska, ale walczą na różnych frontach. Gdy po kilku latach wracają do Hi-Lo, okazuje się, że ranczer Jim Ed Love zbił przez ten czas wielki majątek, wykupując ziemię od drobnych właścicieli. Składa również ofertę Big Boyowi i Pete'owi, ale przyjaciele chcą radzić sobie sami. Love odbiera to jednak jako wypowiedzenie wojny.

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Megazynek (mag.) **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Nasz reportaż **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej - festiwal Trójkowe trzy po trzy **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.20** Wiadomości sportowe **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Odkrywanie przestrzeni **19.00** Bytomskie święto - jubileusz 750-lecia miasta **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.45** Studio pogoda **20.55** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.) **22.15** Wielokulturowy Festiwal Galicja **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Ostatni bohater (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Pokemon (s. anim.) **7.30** Benny Hill (pr. rozryw.) **7.55** MacGyver (s.) **8.55** Rodzina zastępcza (s.) **9.25** Awantura o kasę (teleturniej) **10.30** Dyżur (mag.) **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Czułość i kłamstwa (s.) **13.50** Przygody Jackie Chana (s. anim.) **14.15** Benny Hill (pr. rozryw.) **14.45** Pensjonat Pod Różą (s.) **15.45** Informacje **16.10** Exclusive - najciekawsze historie świata **16.30** Świat według Kiepskich (s.) **17.00** Nowe wcielenie (s.) **18.00** Rodzina zastępcza (s.) **18.30** Informacje **19.15** Samo życie (s.) **20.00** Dyżur (mag.) **20.35** Daleko od noszy (s.) **21.05** Nasze dzieci – Kazirodztwo (talk show) **22.10** Bez przedawnienia (mag.) **22.40** Biznes Informacje **23.10** Mecz o życie (film USA) **1.10** House Night.

■ TVC 1

5.00 Sport przeciwko narkotykom **5.25** Obiektyw **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Podróżomania **9.30** Potomkowie sławnych. Josef Lada **10.00** Wiadomości **10.10** Rodzina Flory (film USA) **11.35** Dusza Europy (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Oczarowanie III (s.) **13.30** Kobiety w armii (dok.) **14.00** Wiadomości **14.05** Bananowe rybki (talk show) **14.35** Minuta ze Stanem Hooperem (s.) **14.55** Czy mnie zechcecie? **15.10** Ignis Brunensis 2004 **15.30** Tajemnica wiklinowego koszyka (s.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** W domu smakuje najlepiej **16.50** Labirynt (teleturniej) **17.20** Pierwsza pomoc (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Przyjaciele (s.) **18.50** Stop (mag. dla kierowców) **18.57** Losowanie 10 szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Dalziel i Pascoe 2/2 (film br.) **21.10** Szwagier Drakuli (s. czes.) **21.35** Czarne owce (pr. public.) **21.50** Cztery z Nowego Yorku (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie 10 szczęśliwych **23.20** Przyjaciele (s.) **23.40** Porwana (film USA) **1.20** Studio Kroměříž **1.50** Na pływalni z V. Preissem **2.15** Potomkowie sławnych. J. Lada **2.45** Kobiety w armii **3.15** Czeskie ślady w rzeszy roślin Ameryki Łacińskiej **3.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniery **3.55** Dalziel i Pascoe.

■ TVC 2

5.00 Przygody nauki i techniki **5.30** Nasza wieś **5.50** Wielki wóz **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Jeszcze tu jestem. B. Groegerowa **9.00** Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-kwiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Euronews **13.00** Właśnie sobie przypomniałem (dok.) **13.40** Przykleta **13.50** Meduza (lista przeb.) **14.20** Klobouček (prog. muz.) **15.00** Na tropie **15.25** Kalendarium **15.40** Śladami **16.00** Historie sławnych. Pavel Šmok **16.55** Kinobox **17.10** Dziennik telewizyjny po latach **17.20** Magazyn EURA 2004 **17.50** ME w piłce nożnej 2004: Anglia - Szwajcaria **20.00** Wiadomości w jęz. migowym **20.05** Europa Eugena Brikciusa **20.20** Portret Tomasza Rosickiego **20.35** ME w piłce nożnej 2004: Chorwacja - Francja **22.45** Czechosłowacki tygodnik filmowy **23.05** Kinobox **23.20** Folkmotivy (mag. muz.) **0.05** Europejczycy (dok.) **1.00** Teleshopping **1.10** Zapis posiedzenia Sejmu PRC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Walka o przeżycie (s. dok.) **9.25** Dwóch frajerów między niebem a piekłem (film wł.) **11.05** To morderstwo, napisała IX (s.) **12.00** Prawdziwa miłość (s.) **12.50** Odwet (s.) **13.40** Tak, kochanie **14.10** Diagnoza: Morderstwo VIII (s.) **15.00** Szkoła życia (s.) **15.55** Milagros (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger IV (s.) **18.20** Prognoza pogody **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Feniks (film czes.) **21.55** Obywatelskie judo **22.30** Najsłabszy wypada z gry (teleturniej) **23.30** Inferno (film USA) **1.05** Trzeci patrol IV (s.) **1.45** Novashopping **2.15** Obywatelskie judo **2.45** Dobré Bydlo (talk show) **4.15** Doktor z gór IV (s.) **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) **8.55** Kruche więzy (s.) **10.00** Wspaniali i bogaci (s.) **10.30** Prima jazda **11.30** Najpierw miłość (film USA) **13.15** Pomoc domowa IV (s.) **13.45** Krok za krokiem III (s.) **14.15** Melrose Place (s.) **15.10** St. Tropez I (s.) **16.15** Ostry dyżur II (s.) **17.10** Komisarz Rex VI (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) **19.55** Więzi rodzinne (s.) **21.00** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **22.00** Ciernie (talk show) **22.55** Miejsce zbrodni: Berlin (s.) **0.25** Do rzeczy! **0.35** Dementi **1.25** Świat według Bundych (s.) **1.50** Rodzina Soprano IV (s.) **2.45** Sauna.

PIĄTEK 18 CZERWCA

■ TVP 1

6.50 Jak wychować tatę (s.) **7.10** Marzenia do spełnienia (s.) **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.35** Łatek (s. anim.) **9.05** Jedyneczka (dla dzieci) **9.30** Papirus (s. anim.) **10.15** Historia żółtej ciżemki (film pol.) **11.35** Tak jak w Unii (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Słoneczny patrol (s.) **13.05** Kayah Sopot 2003 na bis (koncert) **13.40** Gotan Project Sopot 2003 na bis (koncert) **14.05** Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Oblicza lasu (reportaż) **15.35** Klan (s.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Gość Jedynki **17.30** Lokatorzy (s.) **18.00** Randka w ciemno (zabawa quizowa) **18.40** Rodzinka (s.) **19.10** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Mistrzostwa Europy Euro 2004 (mecz Szwecja - Włochy) **23.00** Monitor Wiadomości **23.10** Biznes perspektywy (mag.) **23.20** Żądza krwi (film austral.) **0.55** Nić mego życia (film dok.) **1.55** Na pozór (film USA).

SOPOT 2003 NA BIS: GOTAN PROJECT
Koncert, 24 min, 2003
TVP 1, piątek, 18. 6., godz. 13.40
Reżyseria: Bartek Jastrzębowski

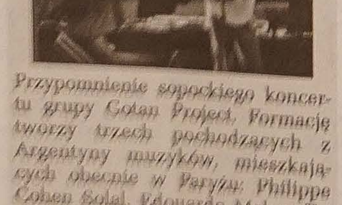

Przypomnienie sopockiego koncertu grupy Gotan Project. Formację tworzy trzech pochodzących z Argentyny muzyków, mieszkających obecnie w Paryżu: Philippe Cohen Solal, Eduardo Makaroff i Christoph Muller. Zespół powstał w 1999 roku i szybko zdobył międzynarodowy rozgłos. Zadebiutowali w lutym 2000 roku małą analogową płytą zatytułowaną "Vuelvo Al Sur/ El Capitalismo Foraneo". W tym samym roku ukazał się ich pierwszy album, którym weszli także na polski rynek muzyczny, "La revancha del Tango". Dziś Gotan Project ma na swoim koncie setki tysięcy sprzedanych płyt i międzynarodowy sukces. Wylansowane przez grupę przeboje trafiły na kultowe składanki muzyki łacińskiej.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.10** Lato bez granic (mag.) **8.00** Na dobre i na złe (s.) **8.50** Lato bez granic (mag.) **10.00** Mistrzostwa Europy Euro 2004 - skróty **12.15** Wielkie romanse dwudziestego wieku - John i Bo Derek (s. dok.) **13.00** Panorama **13.15** Maggie (s.) **13.35** Euro-Quiz (teleturniej) **14.05** Blisko, coraz bliżej (s.) **15.30** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak ziemi obiecanej (mag.) **16.00** Panorama **16.25** Janosik (s.) **17.30** Mistrzostwa Europy Euro 2004 (mecz Bułgaria - Dania) **20.15** 50-lecie Studenckiego Teatru Satyryków **22.00** Panorama **22.20** Sport telegram **22.40** Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście 4 (s.) **23.10** Sen nocy letniej (film włoski) **1.05** W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Trójka tam była... **16.15** Aktualności **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **17.00** Najazd legniczan na Legnicę Trójkowe trzy po trzy **17.50** Wizytówki **18.00** Aktualności **18.20** Wiadomości sportowe **18.30** Kurier kulturalny **18.45** Liga Światowa Siatkówka mecz Polska - Japonia **21.15** Eurotel (mag.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.00** Ludzie i sprawy (mag.) **22.15** Wielokulturowy Festiwal Galicja **22.45** Kurier sportowy **22.55** Studio pogoda **23.05** Dziewczyny do wynajęcia (2) (s. dok.) **23.50** Ekstradycja 3 (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Przygody Jackie Chana (s. anim.) **7.30** Benny Hill (pr. rozryw.) **8.00** Nowe wcielenie (s.) **8.55** Rodzina zastępcza (s.) **9.25** Słoneczny patrol (s.) **10.30** Dyżur (mag.) **11.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) **11.30** Samo życie (s.) **12.10** Serca na rozdrożu (s.) **13.05** TV Market (mag.) **13.20** Czułość i kłamstwa (s.) **13.50** Pokemon (s.) **14.15** Benny Hill (pr. rozryw.) **14.45** Nic nas nie rozdzieli, czyli najśmieszniejsze wypadki ślubne świata (pr. rozryw.) **15.45** Informacje **16.10** Exclusive - najciekawsze historie świata **16.30** Szpital na perypetiach (s.) **17.00** Asy z klasy (s.) **18.00** Rodzina zastępcza (s.) **18.30** Informacje **19.00** Zostać Miss (s.) **20.00** Dyżur (mag.) **20.30** Świat według Kiepskich (s.) **21.05** Gwiazdy i odjazdy (widowisko) **22.10** Bez przedawnienia (mag.) **22.40** Biznes Informacje **23.10** Z archiwum X (s.) **0.10** Zabawa w męża i żonę (film erotyczny) **1.50** Aquaz music zone.

■ TVC 1

5.00 Współżycie narodów i narodowości na Słowacji **5.30** Czy mnie zechcecie? **5.40** Pierwsza pomoc **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.05** W domu smakuje najlepiej (s. dok.) **9.20** Gdzie się podziała ta stara piosenka **10.00** Wiadomości **10.15** Rodzina Addamsów II (film USA) **11.45** Spojrzenia na świat z nieba **12.00** Wiadomości **12.25** Klucz (mag. dla osób niepełnosprawnych) **12.55** Jak Kuba został młynarzem (bajka) **14.00** Wiadomości **14.05** Panoptikum miasta Pragi (s.) [illegible] Nasza wieś **15.25** Klub przyjaciół muzyki dętej **16.00** Wiadomości **16.05** Oliver Beene I (s.) [illegible] Mieszkanie to zabawa (mag.) [illegible] Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **17.00** Kinobox (mag.) **17.20** Ćwiczenie z TVC **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody [illegible] Report (aktualności reg.) **18.30** Nie zastanawiaj się i kręć! (pr. rozryw.) **18.57** Losowanie 10 szczęśliwych **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody [illegible] Bramki, punkty, sekundy [illegible] Powrót Arabeli (s.) **20.35** Podróż do środka Ziemi 2/2 (film USA) [illegible] Film o filmie: Wzgórze nadziei **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody [illegible] Bramki, punkty, sekundy [illegible] Párování (s.) **23.50** Losowanie 10 szczęśliwych **23.55** Pacific Heights (film USA) **1.35** Dzwony para Mlácena (film czes.) **2.20** Szwagier Draculi (s.) **2.40** Teleshopping [illegible] Poprask **3.20** Podróż do środka Ziemi 2/2.

■ TVC 2

5.00 Śladami **5.15** Magazyn chrześcijański **5.55** Kinobox **6.10** Ćwiczenie z TVC **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne [illegible] Panorama **8.30** Obiektyw [illegible] Dzień dobry z TVC **11.25** AZ-kwiz (teleturniej) **11.50** Dziennik telewizyjny po latach **12.00** Euronews **13.00** Teleshopping **13.10** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy [illegible] Czarne owce (mag. public.) [illegible] Labirynt (teleturniej) **14.15** Game Page (mag. młodz.) **14.30** Gwiazdy pop music przeciwko AIDS (koncert) **15.50** Mechanika popularna dla dzieci II (s. dok.) **16.20** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **16.50** Skarby świata (s. dok.) **17.05** Dziennik telewizyjny po latach **17.20** Magazyn EURA 2004 **17.50** ME w piłce nożnej 2004: Bułgaria - Dania **20.00** Wiadomości w języku migowym **20.05** Portret Karla Poborskiego **20.15** Sława zwycięzcom. František Plánička **20.35** ME w piłce nożnej 2004: Włochy - Szwecja **22.50** Arrowsmith 1/3 (film czes.) [illegible] Ojciec, syn i święty Torum (dok.) **1.45** Zapis posiedzenia Sejmu PRC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Walka o przeżycie (s. dok.) **9.25** Stożkogłowi (film USA) **10.50** Lekcje gotowania z Delią Smith [illegible] To morderstwo, napisała IX (s.) [illegible] **12.15** Prawdziwa miłość (s.) [illegible] Odwet (s.) **14.05** Diagnoza: Morderstwo VIII (s.) **14.55** Szkoła życia (s.) **15.55** Milagros (s.) **16.50** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** Walker, Texas Ranger IV (s.) [illegible] **18.20** Prognoza pogody [illegible] M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Chcesz zostać milionerem? **20.55** Do-re-mi (pr. muz.) **21.55** Kocioł (talk show) **23.20** Żyć [illegible] **22.40** Prásk! (talk show) **23.20** Trzeba nie umierać (film USA) **1.05** Trzeci patrol IV (s.) **1.50** Novashopping **2.20** Kocioł **3.00** Prásk! **3.50** Doktor z gór IV (s.) **4.40** Do-re-mi.

■ PRIMA

8.00 Magnum (s.) **8.55** Kruche więzy (s.) **9.55** Wspaniali i bogaci (s.) **10.25** Prima jazda **11.30** Kwestia przywileju (film kan.) **13.20** Pomoc domowa IV (s.) **13.50** Krok za krokiem III (s.) **14.20** Melrose Place V (s.) **15.15** St. Tropez I (s.) **16.15** Ostry dyżur II (s.) **17.10** Komisarz Rex VI (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) **19.55** Człowiek bez twarzy (film USA) **22.10** Męski klub (pr. rozryw.) **23.05** Loteria Euromilliony **23.15** Zew śmierci (film USA) **0.45** Do rzeczy! **0.55** Receptariusz prima pomysłów **1.55** NHL Power Week **2.25** Świat według Bundych (s.) **2.50** Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Jutro 18 czerwca 2004 przypada 100. rocznica urodzin naszej Kochanej Cioci

śp. ZOFII KOŁDROWEJ

z Suchej Średniej. Zmarła przed 20 laty. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-289

Lata mijają lecz wspomnienia pozostają.

Dnia 15. 6. 2004 obchodziłaby 90. urodziny nasza Droga Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

śp. ANIELA PŁONKOWA

ze Śmiłowic, zaś w tych dniach minęła 25. rocznica jej śmierci. O chwilę wspomnień proszą córka i synowie z rodzinami. AD-081

...Zawsze cierpliwa, oddana, troskliwa,
zawsze śpiesząca z pomocą,
Jej uśmiech ogrzewał nas
w różnych chwilach naszego życia ...

Z bólem w sercach wspominaliśmy wczoraj pierwszą rocznicę śmierci naszej Najdroższej Mamusi, Babci, Prababci, Siostry, Teściowej i Cioci

śp. ZOFII SZELIGOWEJ

ze Skrzeczonia. Miłość, którą nam ofiarowała, na zawsze pozostanie w naszych sercach. Najbliżsi. GL-287

Kronika Rodzinna

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że nagle w trakcie ciężkiej choroby zmarła nasza Najukochańsza i Najdroższa Mamusia, Żona, Córka, Siostra, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. DASZKA HLIŚNIKOWSKA

z Trzyńca Sosny. Pogrzeb Najdroższej odbędzie się w piątek 18 czerwca o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Trzyńcu.

GL-288

W głębokim żalu zawiadamiamy, że dnia 13. 6. 2004 zmarła w wieku 88 lat nasza Kochana

śp. ANNA STASIOWA

z Hawierzowa Podlesia. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 17. 6. 2004 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. Zasmucona rodzina. AD-079

Co w teatrze

SCENA CZESKA - KARWINA - Tenor do rozerwania (18, godz. 19.00, gr. A).

Co w kinach

KARWINA - **Centrum:** Nawiedzony chór (17, 18, godz. 15.30), Pojutrze (17, 18, godz. 17.45, 20.00), **Reflex:** Straszny film (17, 18, godz. 17.00, 20.00), **Kino Letnie:** Troja (17, 18, godz. 21.30), TRZYNIEC - **Kosmos:** Ocean ognia (17, 18, godz. 17.30), Post Coitum (18, godz. 20.00), Powiększenie (17, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19.00-19.15, nie: 18.30–19.00.

Co w terenie

ORŁOWA LUTYNIA – dzieci szkoły, przedszkola oraz MSz zapraszają 19. 6. o godz. 15.00 do ogrodu szkolnego (w razie niepogody do Domu PZKO) na festyn jubileuszowy. Od godz. 13.00 wystawa w budynku szkolnym. Zapraszamy absolwentów szkoły.

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza 19. 6. o godz. 15.00 do ogrodu koła PZKO na festyn. Program: chór „Hasło", dolnobutyńscy harcerze, gimnastycy z Wędryni.

CZ. CIESZYN MOSTY I OSIEDLE – MK PZKO zapraszają 20. 6. o godz. 15.00 do Domu PZKO Mosty na smażenie jajecznicy. Zapraszamy również członków innych kół a szczególnie Mistrzowice.

CZ. CIESZYN - Rada Obwod. MK PZKO zaprasza 20. 6. o godz. 17.25 na wspólne śpiewanie na moście „Wolności". W imprezie udział biorą: zespół Ziemi Cieszyńskiej, gawędziarz p. Filipczyk.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emeryców zaprasza na spotkanie klubowe 17. 6. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Malińska 2.

KARWINA DARKÓW - MK PZKO zaprasza 20. 6. o godz. 15.00 na wianki do ogrodu świetlicy. Program: prezentacja dzieci przedszkola z Frysztatu, „Skotnica", kapela ludowa „Lugsha", wieczorem pochód lampionowy nad Olzą i puszczanie wianków. Atrakcje i domowy bufet zapewniony.

RYCHWAŁD - MK PZKO zaprasza 20. 6. o godz. 14.00 do Domu PZKO na festyn ogrodowy. Program: zespół „Dziołchy i syncy z kolónije", „Rychwałdzianie", chór „Lutnia", zespół „Familio" ze Skrzyszowa (PL).

MOSTY k. JABŁONKOWA – MSz oraz grono pedagogiczne PSP zapraszają 19. 6. o godz. 15.30 na festyn szkolny do ogrodu koło Domu PZKO.

JABŁONKÓW – Klub Młodych przy MK PZKO zaprasza 18. 6. o godz. 18.00 na Mazurowice na tradycyjne Wianki. W programie: kapela „Nowina", zespół „Lipka", zabawa taneczna.

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza 20. 6. o godz. 16.00 na tradycyjne smażenie jajecznicy do ogrodu Domu PZKO.

OLBRACHCICE – Klub Seniora zaprasza 21. 6. o godz. 17.00 do Domu PZKO na spotkanie klubowe połączone ze smażeniem jajecznicy.

TRZYNIEC PODLESIE – MK PZKO i MSz zapraszają 18. 6. na wycieczkę na Girową i Polankę. Odjazd o godz. 8.00 od szkoły na Podlesiu.

OLDRZYCHOWICE – MSz i przedszkola zapraszają 19. 6. od godz. 15.00 na festyn szkolny na boisku.

PTTS „BŚ" – informuje, że odjazd na wycieczkę 19. 6. do Jesioników jest o godz. 5.30 z Karwiny Prior, 5.45 Cz. Cieszyn, 6.05 Hawierzów – dworzec kolejowy.

KOLARZE CZ. CIESZYN – „Około Cieszyna", niedziela 20. 6. godz. 9.00 dworzec, 38 km, dowód, 20 Kc. Info.: Marian Palowski 558 712 332. GL-284

Koncerty

BYSTRZYCA - Dni Kultury Studenckiej 18. 6. od godz. 18.30 w PZKO (Park Club Q) wystąpią grupy „Mezi Námi", „Apatheia", „Blissten", „Dzioło" (PL). Impreza odbędzie się bez względu na pogodę.

CZ. CIESZYN - zapraszamy 20. 6. o godz. 16.00 na rynek na koncert polskiego zespołu gospels „Trzecia Godzina Dnia", który wystąpi w ramach obchodów „Święta Trzech Braci".

Co za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, ul. T. Regera 6, Cieszyn: 18. 6. o godz. 15.00 otwarcie wystawy „Nie szata zdobi człowieka" – strój cieszyński na przełomie XIX i XX w.

Oferty

SPRZEDAM DUŻE MIESZKANIE własnościowe 3+1 z jadalnią 90m² (1/6 domu – murowane) wraz z parcelą + ogród 4a w Łomnej Górnej. Możliwość wykorzystania w celach rekreacyjnych. Cena do uzgodnienia. Tel. 558 335 762, kom. 728 520 572. GL–270

Wystawy

„CHAGALL" Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: do 4. 7. wystawa obrazów i grafiki Vladimíra Vašíčka. Otwarte wt–nie: 9–18.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Gutach po renowacji, z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Cena - 1 470 tys Kc.
2. Dom czynszowy w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra. Cena do uzgodnienia.
3. Chata z garażem w Mostach koło Cz. Cieszyna, ogrodzona działka 25 a, woda, el., gaz. Cena do negocjacji - 690 tys Kc.
4. Chata rekreacyjna w Cierlicku w bardzo dobrym stanie, 1+1 + poddasze, 2 balkony, podpiwniczona, dach siodłowy, garaż, el., woda, studnia, kanalizacja. Cena do uzgodnienia.
5. Chata rekreacyjna w Cierlicku, murowana, podpiwniczona z garażem, 3 + 1, do całorocznego mieszkania.
6. Dom rodzinny w Dobracicach odpowiedni do mieszkania i odpoczynku. Ładna okolica, woda, el., gaz. Dobry dojazd, przystanek autobus. na miejscu. Cena do negocjacji 1,1 mln Kc.
7. Dom dwugeneracyjny w Mostach koło Cz. Cieszyna, podpiwniczony, kolaudacja r.1993, utrzymywany opłocony ogród, garaż. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena do uzgodnienia.
8. Dom rodzinny w Piosku k. Jabłonkowa, 4+1, podpiwniczony, poddasze. Cena do uzgodnienia.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Trzyńcu (Borek). Cena 95 tys Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie, ul. Frydecká. Cena do negocjacji - 110 tys Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie na Horkach. Cena do negocjacji - 110 tys Kc.

Oferujemy lokale komercyjne w Jabłonkowie (przed rynkiem). Bliższe informacje w BN.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Střelniční. Dwa pomieszczenia na parterze z urządzeniem sanitarnym, kuchnia, cca 62,5m2, tel., internet, alarm, parking. Cena do negocjacji.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyna. Bliższe info. w BN. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropica).

Mieszkania - sprzedaż

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 4+1 z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładne, po renowacji. Cena 385 tys Kc.

Wymiana mieszkania (OKD) 2+1 w Hawierzowie Szumbarku (I. Etap) z przeróbkami za mniejsze mieszkanie w Cz. Cieszynie.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 2+1 w Cz. Cieszynie przy ul. Hrabinská. Cena 365 tys. Kc.

Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkanie spółdzielcze 1/2+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje:

CZERNEK

Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

GL-028

Ze starego nowy

BOGUMIN (wak) – Od wymiany sieci gazowej i kanalizacyjnej rozpoczęto kapitalny remont byłego trzypiętrowego budynku szkolnego, a następnie przedszkola w Boguminie Wierzbicy. Po ogólnej rekonstrukcji i modernizacji w domu znajdzie się piętnaście jedno- i dwupokojowych mieszkań I kategorii oraz duży wypoczynkowy taras. Z myślą o niepełnosprawnych, dla których przeznaczone są także trzy mieszkania, w budynku zainstalowana zostanie winda oraz wybudowany podjazd umożliwiający wjazd na wózkach inwalidzkich.

Obiekt przeznaczony jest dla seniorów, którzy chcą np. zamienić dotychczasowe większe mieszkania na mniejsze, a także dla rodzin, których nie stać na wykupienie mieszkań komunalnych. Remont kosztować będzie 19 mln koron.

Wystawa kaktusów

ORŁOWA (wak) - W orłowskim Domu Dzieci i Młodzieży czynna będzie w dniach 18 - 20 bm. wystawa kaktusów. Swoje najciekawsze kolekcje *kłujących piękności* zaprezentują członkowie miejskiego Klubu Miłośników Kaktusów. Wśród okazów znajdą się zarówno popularne odmiany, jak i wyjątkowe okazy.

Wystawa (w piątek i sobotę dostępna w godz. 9-18, w niedzielę 9-17) połączona jest ze sprzedażą. Ponadto fachowcy służyć będą amatorom hodowli kaktusów poradą.

13. tom słownika »Chagalla«

Centrum Plastyczne „Chagall" w Ostrawie wydało w tych dniach 13. tom Słownika Czeskich i Słowackich Artystów Plastyków 1950 – 2004". 364-stronicowa publikacja obejmuje 897 nazwisk plastyków, fotografików, ceramików, restauratorów, architektów, artystów ludowych, teoretyków sztuki itp. rozpoczynających się na litery Rob po litery Sez. Znajdziemy w tomie m.in. znanych na Śląsku Cieszyńskim plastyków. Najwięcej uwagi poświęcono nieżyjącemu już Józefowi Rozbrojowi, scenografowi Teatru Cieszyńskiego, grafikowi i malarzowi. Ponadto zaznajomić się możemy w skrócie z biogramem malarza Jana Rusnoka, ceramiczki z Orłowej Lutyni – Jaroslavy Rybovej, fotografika – Marka Santariusa, plastyczki – Grety Sartorisowej z Karwiny, malarki i ceramiczki – Eliški Servátkowej, urodzonej w Cieszynie, a tworzącej we Frydku Mistku. **(o)**

Plon »Kontaktów III«

OSTRAWA (mro) – Wystawę grafik powstałych w czasie marcowych warsztatów studentów Instytutu Sztuki, filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie oraz Katedry Twórczości Plastycznej Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Ostrawskiego można podziwiać od wtorku do połowy sierpnia w Nowej Sali Wystawowej Ostrawskiej Galerii Sztuk Pięknych w Ostrawie Porubie. Program spotkania „Kontakty III – końce i początki mitu europejskiego", którego inicjatorem jest ostrawska Galeria Magna, finansują UE oraz województwo morawsko-śląskie. Tegoroczne „Kontakty" skupiały się na grafice komputerowej (specjalności cieszyńskiej) i sitodruku (domenie Ostrawy). Patronujący warsztatom pedagodzy, m.in. **Eduard Ovčáček** oraz **Leszek Zbijowski**, są zadowoleni z wybranych na wystawę dzieł. Uważają spotkania za niezwykle cenną, zbliżającą środowisko, inicjatywę. W tym roku z „Kontaktów" po obu stronach granicy skorzystało blisko 30 studentów i pedagogów. Wystawa z Ostrawy zostanie przeniesiona do sali wystawowej Viléma Wünschego w Hawierzowie (od 4.10. do 31.10. br.). Natomiast w przyszłym roku będzie pokazywana w galerii Mánesa w Domu Kultury w Karwinie (5. 1. do 31. 1.).

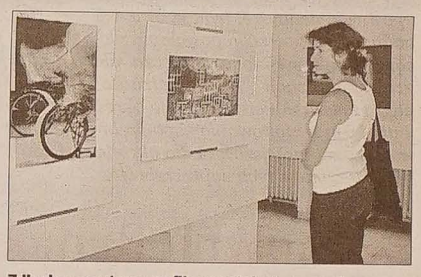

Zdjęcie z wystawy grafik powstałych w czasie marcowych warsztatów studenckich. Fot. AUTORKA

Z redakcyjnej poczty

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

O festynie w Gródku

Swiadectwem tego, że udane mogą być nie tylko imprezy przy dużych szkołach i kołach PZKO, jest od wielu lat Festyn Szkolny w Gródku. Tegoroczny odbył się w drugą czerwcową sobotę 12.6. W upalne popołudnie zeszło się przy szkole na boisku ponad 200 gości. Wielu jeszcze przestraszyły nadciągające groźne chmury.

Festyn zagaiła i powitała wszystkich p. dyrektor SP Renata Czader. W programie na początek wystąpiły Ekoludki, czyli gródeckie przedszkolaki. Na chwilę podium zmieniło się w piękną zieloną łąkę, na której tańczyły barwne kwiaty – większe i te całkiem malutkie. Zebrały oczywiście gorące oklaski dumnych rodziców i w ogóle wszystkich gości. Po maluchach wystąpili ich starsi koledzy z gródeckiej podstawówki. Najpierw był taniec, w którym dzieci cieszyły się, że tato kupił im psa.

Bardzo podobał się taniec dziewcząt z pomponami w nowoczesnych rytmach, podobnie zresztą jak i kolejny punkt programu w wykonaniu uczniów klasy V, przez nich samych i z ich inicjatywy przygotowany. Ich dziełem była też pomysłowa choreografia w rytmie disco. W chwilę po zakończeniu programu, gdy zabawa zaczęła się rozkręcać, dały o sobie dotkliwie znać ciemne chmury. Nie był to taki sobie „letni" deszczyk, ale porządna ulewa, wręcz oberwanie chmury. Na szczęście nie trwało długo, wkrótce znów rozpogodziło się. Festynowi goście mogli wrócić do zabawy.

Na marginesie. Zastanawiam się, dlaczego niektórzy na zaproszenie na festyn (lub na pytanie o przyczynę nieobecności) reagują stwierdzeniem: a po co ja tam pójdę, kiedy w szkole nikogo nie mam... Dlaczego uważają, że festyn jest wyłącznie dla tych, którzy mają w szkole dzieci czy wnuki? Festyn nie jest przecież zabawą w gronie zamkniętym, zarezerwowaną dla rodziców i dziadków. Festyn to przecież także polska impreza, na której mogą się doskonale zabawić wszyscy.

LIDIA KLUZ, Gródek

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Oddz. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz.

Głos Ludu ◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ◆ Redaktor naczelny Danuta Branna ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: info@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novího 4 ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, náfská, tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. P.O.BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz" reklamacje: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

»Jacy jesteśmy« (cd.)

Chociaż niemal w całości zgadzam się z komentarzem Kazimierza Jaworskiego nt. ostatniego spotkania klubu dyskusyjnego „Forum" („GL" 2. 6. 2004), to jednak czuję potrzebę ustosunkowania się i rozwinięcia niektórych tematów w artykule poruszonych.

Oczywiście spotkania takiego gremium, jak klub dyskusyjny „Forum", nie mogą rozwiązywać problemów naszej polskiej mniejszości. Spotkania klubowe są otwarte dla wszystkich zainteresowanych tematem i dla tych, którzy mają potrzebę na dyskutowany temat się wypowiedzieć. Nie są to spotkania elitarne (fachowców), chociaż zaproszeni goście są osobami kompetentnymi w danym temacie i dlatego w zamierzeniach tych spotkań nie jest podejmowanie jakichkolwiek obowiązujących ustaleń. Jednakże dyskusja na spotkaniach może, w jakimś tam małym wymiarze, inspirować decydentów. Tak było również ostatnio. Dyskusja zasygnalizowała niektóre ważne problemy dotyczące naszej mniejszości i wskazała niektóre możliwe rozwiązania. Dwa najważniejsze: potrzebna nam jest diagnoza społecznej i kulturowej kondycji naszej mniejszości; potrzebny nam spójny, efektywny program działania na wszystkich płaszczyznach naszego bycia.

Dlaczego są to sprawy najważniejsze?

Z dyskusji wynikało, że wiele przyczyn „kurczenia" się naszej mniejszości powinniśmy również szukać u siebie. W naszej świadomości narodowej, która niestety u młodszej generacji maleje, między innymi dlatego, że stajemy się społeczeństwem konsumpcyjnym, a pojęcie patriotycznego wychowania staje się wręcz anachronizmem. Przyczyny tego stanu są prawdopodobnie wielorakie. Dlatego, żeby je móc poznać i postawić diagnozę, była w dyskusji podnoszona potrzeba powołania placówki naukowej jako zaplecza dla profesjonalizacji „zarządzania" naszą polską mniejszością, dla określenia form kształtowania zapotrzebowań naszej mniejszości i dla określenia priorytetów tych zapotrzebowań.

Dotychczas w tych wszystkich sprawach kierujemy się tylko subiektywnym rozeznaniem zawartym w uchwałach najwyższych organów naszych organizacji. Uchwały często się powtarzają, są zbyt ogólne i nie rozwiązują kompleksowo problemów naszej mniejszości. Stąd potrzeba opracowania spójnego i efektywnego programu działania całej naszej mniejszości. Taki program miałby jasno i czytelnie określić, czego nasza mniejszość chce i dlaczego. W programie miałyby również być uwzględnione kroki zmierzające do budowania nowej jakości wzajemnych stosunków z większością i innymi mniejszościami żyjącymi na Zaolziu.

Program miałby, moim zdaniem, wytyczyć cztery podstawowe kierunki naszego działania w sferach kultury, oświaty, finansów i samorządów.

Wracając do artykułu K. J., nie rozumiem jego twierdzenia: „Amatorskie były też pochopne próby rozwiązania kryzysu – prawie wszystko spadło na barki Kongresu Polaków".

Po pierwsze: nie rozumiem dlaczego „amatorskie" i dlaczego „pochopne", ponieważ to była tylko sugestia wynikająca z dyskusji.

Po drugie: asymilacja jest procesem, a kondycję naszego społeczeństwa nie uważam za „kryzysową".

Po trzecie: zdaję sobie sprawę, że w obecnej strukturze organizacyjnej Kongres Polaków nie jest w stanie realizować wszystkich wyzwań poruszanych w dyskusji, ale jeśli nie Kongres, to kto? Jest to prawdopodobnie temat do samodzielnej dyskusji.

W zupełności zgadzam się z K. J., że problemy zasygnalizowane na spotkaniu klubu są na tyle ważne, iż zasługują na ich omówienie na przygotowanej „wielobranżowej" konferencji naukowej. Znowu problem, kto miał by być za zorganizowanie takiej konferencji odpowiedzialny.

Na zakończenie: dlatego, że tak jak K. J. uważam problem naszego bycia i form naszego działania za niezmiernie ważny, proponuję, żeby kontynuacji dyskusji na powyższe tematy podjęła się redakcja „Głosu Ludu".

ROMAN SUCHANEK

Szanowna Redakcjo!

Jestem czytelniczką naszych pism „Głosu Ludu", „Zwrotu" oraz płacę abonament Sceny Polskiej od samego początku, chociaż na „teatr" z powodów zdrowotnych i wieku już nie uczęszczam. Z wielką przyjemnością czytam „Zwrot", całą jego treść. Tym razem po przeczytaniu artykułu „Młodego pióra" „Gnojym a widłami" w numerze 6. zostałam niemile zaskoczona. Nie wiedziałam, czy mam się śmiać czy płakać. Raczej płakać, bo w taki ohydny sposób została piękna śląska mowa zaśmiecona.

Ten artykuł napisał uczeń polskiego gimnazjum w Cz. Cieszynie. Może ja na te sprawy jestem zbyt wrażliwa, uczulona. Na pewno by się na ten temat mogły wypowiedzieć osoby kompetentne.

Może w domu tego młodego człowieka mówi się takim językiem? Albo gdzieś na ulicy zasłyszał? Nie zdziwiło by mnie, gdyby ten artykuł napisał człowiek, który się para „widłami i gnojem". Na pewno bym mu wybaczyła. Ten młody człowiek chyba swej uczelni nie przyniósł sławy? **B. M.**

(imię i nazwisko do wiadomości redakcji).

Czy już czas?

Chciałbym znowu poruszyć pewną skandaliczną sprawę. Chodzi mi o pomnik autora Franciszka Świdra zbudowany ku czci i pamięci poległych w czasie drugiej wojny światowej. Pomnik ten znajduje się w Karwinie Kopalniach obok przystanku autobusowego byłej kopalni „Pokój". Jest to chyba jedyny pomnik w Europie, a może i na świecie, na którym nazwiska zmarłych wykute są na jego tylnej stronie.

Wiem, że na temat tego pomnika w swoim czasie pisano już w „GL"... Dziś jesteśmy już w Unii Europejskiej i mam nadzieję, że ktoś kompetentny wykaże dobrą wolę, by naprawić dyshonor popełniony na naszych drogich zmarłych. Chodzi o około 240 nazwisk na czterech tablicach, które trzeba by przemieścić na frontową stronę pomnika i odrestaurować napisy, ponieważ niektóre nazwiska są już prawie nieczytelne.

Pora też ujawnić nazwiska ludzi, którzy zadecydowali o umieszczeniu nazwisk z tylnej strony pomnika i zapytać ich o to dlaczego akurat taką podjęli decyzję.

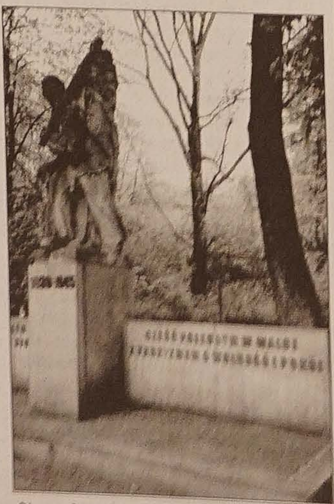

Strona frontowa pomnika. Na odwrocie znajdziemy nazwiska ofiar. **Fot. AUTOR**

STANISLAV KWICZALA

Wydarzenia Sportowe

EURO 2004: CZESI Z TRUDEM POKONALI OUTSIDERA Z ŁOTWY

Bohaterem Marek Heinz

Miała to być sielanka w promieniach gorącego portugalskiego słońca, a było zgoła odmiennie. Czesi w inauguracyjnym meczu grupy D piłkarskich mistrzostw Europy z największym trudem pokonali we wtorek outsidera z Łotwy. Podopieczni trenera Karla Brücknera po 45 minutach przegrywali 0:1. Losy spotkania odmienili Milan Baroš (73.) i Marek Heinz (85.).

Można powiedzieć, iż był to ostrawski wieczór na stadionie w Aveiro. Baroš – wychowanek Banika, a obecnie zawodnik FC Liverpool zdobył po świetnej akcji Poborskiego wyrównującego gola, zaś ostrawski napastnik Heinz – król strzelców zakończonego sezonu I ligi – wbił drugi gwóźdź do łotewskiej trumny. - *To jak na razie najważniejszy gol w mojej piłkarskiej karierze* – powiedział szczęśliwy **Marek Heinz**.

Czesi rozczarowali swoją postawą w I połowie, kiedy to grali bardzo stereotypowo. Długie piłki na statycznego napastnika Kollera Łotysze w łatwy sposób przechwytywali. Dopiero w drugiej odsłonie obraz gry uległ zmianie. Zespół Karla Brücknera atakiem pozycyjnym zmusił rywala do popełniania błędów. Łotwa, która wykluczyła w eliminacjach Polaków, a w barażu Turków, narobiła sporo problemów również reprezentacji RC. – *Łotysze zaprezentowali wręcz wojskowy dryl na boisku. Grali świetnie w obronie i moim zdaniem narobią w grupie D jeszcze sporo zamieszania* – stwierdził na pomeczowej konferencji prasowej trener RC **Karel Brückner**.

W drugim wtorkowym spotkaniu grupy D pomiędzy Niemcami a Holandią padł remis 1:1. Na najbliższą sobotę zaplanowano pojedynek reprezentacji RC z Holandią (20.45) i Łotwy z Niemcami (18.00).

Marek Heinz i Milan Baroš w objęciach euforii.

Fot. www.euro2004.com

KĄCIK FACHOWCÓW

● **Werner Lička – czeski trener Górnika Zabrze, były szkoleniowiec młodzieżówki RC:** Łotysze pokazali się w bardzo korzystnym świetle. Nie tylko są świetnie przygotowani kondycyjnie, ale to drużyna grająca mądrze w obronie. Wały obronne Łotwy rozmontowaliśmy tylko z największym trudem. Trener Brückner postąpił prawidłowo, kiedy w drugiej odsłonie całkowice zmienił koncepcję gry.

● **Zdeněk Dembinný – trener Futbolu Trzyniec:** To nie był łatwy mecz d[la] czeskiej reprezentacji, zawodnik[ów] kosztował sporo sił psychiczny[ch]. W pierwszej połowie graliśmy [...] nerwowo i stąd chyba tyle niedok[ład]ności. Nie sądzę, aby trener Brück[ner] nakazał piłkarzom stereotyp[owo] dogrywać piłek do Kollera. Gra[cze] raczej sami chcieli pójść po najm[niej]szej linii oporu. Nie jestem zago[rza]łym fanem Nedvěda, ale muszę [przyz]nić, że to właśnie on poderwał zesp[ół] do walki.

● **Miroslav Čopjak – trener Sl[...] Orłowa:** Przeciwko zmasowan[ej] i dobrze sformowanej defensyw[ie] gra się dosyć trudno. Zauważyłem, że Łotysze w drugiej odsłonie opa[dli] z sił. Już nie było takiego pressing[u]. Czesi mieli więcej swobody w ro[z]grywaniu piłki. Jestem przekonany o tym, że z Niemcami i Holandią p[ój]dzie nam znacznie łatwiej, druży[ny] te bowiem chcą grać ofensywny fu[t]bol.

JANUSZ BITTMA[R]

Sport polski

❒ **TRZY POLSKIE OSADY WIOŚLARSKIE DO ATEN**. Trzy polskie osady wywalczyły we wtorek w Lucernie olimpijskie kwalifikacje w wioślarstwie. Prawo występu w Atenach zapewniły sobie kobieca dwójka podwójna wagi lekkiej oraz męska dwójka podwójna i ósemka. Najlepiej z polskiej ekipy spisała się w Lucernie dwójka podwójna wagi lekkiej kobiet Magdalena Kemnitz, Ilona Mokronowska (obie Posnania Poznań), która wygrała wyścig finałowy.

❒ **TVP STAWIA NA SPORT**. Transmisja lekkoatletycznej superligi Pucharu Europy w Bydgoszczy (19-20 czerwca) będzie największym przedsięwzięciem w historii TVP, w które zaangażuje się bezpośrednio aż 180 osób. Sześć wozów, 43 kamery, 26 stanowisk komentatorskich – obrazują ogrom wydarzenia.

❒ **PŚ SZPADZISTEK: PIĄTE MIEJSCE MAGDALENY KUMIET.** Magdalena Kumiet (Legia Warszawa) zajęła piąte miejsce w turnieju Pucharu Świata szpadzistek w belgijskiej miejscowości Welkenraedt. Zwyciężyła Niemka Claudia Bokel. W pojedynku o awans do półfinału Kumiet uległa Szwajcarce Giannie Habluetzel-Buerki 14:15. 21. miejsce w Welkenraedt zajęła Danuta Dmowska, a 29. była Małgorzata Stroka (obie Legia Warszawa).

(jb, PAP)

Co słychać?

■ **SZEREGI OBRONNE HOKEISTÓW Stalowników Trzyniec** wzmocni w nowym sezonie słowacki defensor **Miroslav Ďurák**, który pod Jaworowy powędrował z Czeskich Budziejowic.

■ **PIŁKARZE Pavel Zavadil i David Kotrys** są nowymi nabytkami mistrza RC **Banika Ostrawa.** 24-letni Zavadil może grać na pozycji ofensywnego pomocnika, taką rolę pełnił ostatnio w izraelskiej Haifie. Z kolei David Kotrys (wychowanek Banika Hawierzów) w ubiegłym sezonie prezentował się w defensywie drugoligowej Jihlawy. Na początku swej kariery – w barwach FC Karwiny – Kotrys grywał również w ataku.

■ **W NAJBLIŻSZĄ SOBOTĘ** o godz. 9.00 odbędzie się w Olbrachcicach tradycyjny **międzynarodowy turniej piłkarski młodzików**. Oprócz gospodarzy w turnieju zagrają ekipy z polskiego Dębowca i słowackiego Čiernego. W ramach imprezy zaplanowano też mecz pokazowy oldboyów Olbrachcice – reszta świata. **(jb, G)**

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE, GRUPIE B

SLAVOJ RYCHWAŁD i SOKÓŁ MOSTY k. JABŁONKOWA

12. w tabeli Rychwałd pokonał na własnych śmieciach 3:1 wicelidera z Mostów.

Gospodarze w ostatnich kolejkach nie błyszczeli, stąd też zwycięstwo nad wiceliderem tabeli można uznać za sporą niespodziankę. – *Wreszcie mogę być zadowolony z postawy mojego zespołu. To dla nas niezmiernie ważne trzy punkty* – stwierdził trener Rychwałdu **Roman Kaizar**. Faworyt z Mostów koło Jabłonkowa dobrze zagrał tylko w I połowie. W 18. minucie błąd popełnił bramkarz Jelen, który zbyt słabo wypiąstkował piłkę i T. Niesłanik dopełnił formalności – 0:1. Goście w drugiej odsłonie niepotrzebnie nastawili się na defensywę. Piłkarze Slavoja wyczuli szansę. W 58. minucie w narożniku boiska wyłuskał piłkę Dzik, dograł do Macury i było 1:1. Gospodarze poszli za ciosem – na 2:1 podwyższył w 70. minucie Dzik, który sprytnie w trudnej pozycji przelobował golkipera. Goście kompletnie się rozkleili i w 90. minucie strzelili sobie bramkę samobójczą. **(jb)**

KS STONAWA

3. miejsce, zwycięstwo 4:0 nad Starą Bielą.

Podopieczni trenera Bronislava Šimšy naprawili swoją reputację po przegranym pucharowym finale ze Stěbořicami. Ostatni mecz przed własną publicznością w tym sezonie wypadł dla Stonawy na piątkę z plusem. - *Zmieniliśmy nieco ustawienie na boisku. Franc z pozycji stopera świetnie dyrygował obroną* – pochwalił swego podopiecznego stonawski trener **Bronislav Šimša**. Warto jednak podkreślić, że ostrawiacy w ataku prezentowali się słabo, a w defensywie grali miejscami wręcz naiwnie. **Kolejność bramek:** 7. L. Mazáč wygrał pojedynek z ostrawskim obrońcą, który w opałach skierował piłkę do własnej siatki – 1:0; 14. L. Mazáč z podania Šurina – 2:0; 85. Frait w angielskim stylu – 3:0; 87. Szczygiel bombą w okienko – 4:0. **(jb)**

Od bramki do bramki

● **PIŁKA NOŻNA – MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Sn Orł[owa] – V. Bogumin 0:3, Sn Hawierzów – Domasławice 3:2, Cierlicko - FK Hawierzów 0:2, Sj Pietwałd - Orłowa B 1:[?]; Zabłocie – B. Rychwałd 2:1; mecz Łąki – Bogumin B nie doszedł do skutku (goście nie przyjechali), zaś pojedynek SKF Hawierzów – Datynie Dolne przerwano przy stanie 1:1 (napaść fizyczna na sędziego). **Lokaty:** 1. FK Hawierzów [...], 2. Orłowa B 64, 3. Zabłocie 64 pkt. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** [...]waldy – Piosek 7:4, Wędrynia - [...]wowice 6:2, Gródek - Gnojnik 2:[?]. **Lokaty:** 1. Wędrynia 56, 2. Oldrzychowice 52, 3. Gródek 47. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Milików - Metylowice [...] B 3:2, Bukowiec - St. Miasto B 2:[?], Dobratice – G. Błędowice 2:2. **Lokaty:** 1. [...] G. Błędowice 65, 2. Bukowiec 50, [3.] Kozłowice B 46 pkt.

● **CIESZYŃSKA LIGA FUTBOLU – „Seria A":** Tesarczyk-Veto - FC Rio [...], FC Havana - Club Alexandria [...], M.O.ČSSD – FC Dynamit 5:5, AC [...] Zelenou – 1. FC Dělo 2:12, FC Trinst[...] Koeximpo 6:4, JBF Verdi - Staří Páni [...], 8:2, FC Devils - Beer Boys 4:1, Brown[...]. **„SERIA B":** Bracki - Meble Man 4:1, [...] Głos Ludu – Intercity 2:1 (dla „GL": [...] Fójcik, M. Santarius), FC Relax - Stad[...] tar Cieszyn 3:4, M.O. ČSSD „B" - R[...] Rela 4:3, AC Radegast - 1. FC Rangers 1:3, SMS poj. Služby - FC Beach Boys 1:11, FC Olymp - Real Žehlický 3:[?], ASPN CWP – Dynamo 04 3:10, Sázk[a] – Dýmaři 6:1. **Lokaty:** 1. FC Beach Boys [...], 2. 1. FC Rangers 23, 3. M.O.ČSSD „B" 23 pkt.

● **RUGBY – grupa spadkowa Ekstraligi: Sparta Praga – Hawierzów 36:[?]**. W najbliższą sobotę hawierzowianie zmierzą się na własnym boisku z Bystrcem. Zwycięzca uniknie gry w barażu o utrzymanie w ekstralidze. Rywalem ostatniego zespołu grupy spadkowej ekstraligi będzie Slavia Praga – triumfator rozgrywek w I lidze. **(jb, [...])**